Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2025/1892

26.9.2025

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2025/1892

z 10. septembra 2025,

ktorou sa mení smernica 2008/98/ES o odpade

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ([1]),

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ([2]),

keďže:

(1) Predchádzanie vzniku všetkých druhov odpadu a nakladanie s nimi je zásadným nástrojom v snahe o ochranu životného prostredia a ľudského zdravia v Únii. Keďže sa členské štáty usilujú neustále zlepšovať svoje plány predchádzania vzniku odpadu a nakladania s ním, je nevyhnutné prísne uplatňovať hierarchiu odpadového hospodárstva stanovenú v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES ([3]) (ďalej len „hierarchia odpadového hospodárstva“).

(2) V Európskej zelenej dohode ustanovenej oznámením Komisie z 11. decembra 2019 a Novom akčnom pláne pre obehové hospodárstvo – Za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu ustanovenom v oznámení Komisie z 11. marca 2020 sa vyzýva na posilnené a urýchlené opatrenia Únie a členských štátov, ktorými sa zabezpečí environmentálna a sociálna udržateľnosť textilného a potravinárskeho sektora, pretože sú vedúcimi sektormi z hľadiska náročnosti na zdroje a spôsobujú významné negatívne environmentálne externality. V týchto sektoroch bráni dosahovaniu pokroku pri prechode na obehové hospodárstvo a dekarbonizáciu okrem iného nedostatočné financovanie a technologické rozdiely. Potravinársky sektor je najnáročnejším a textilný sektor je štvrtým najnáročnejším sektorom na zdroje, pričom ani v jednom z nich sa plne nedodržiavajú základné zásady Únie v oblasti nakladania s odpadom stanovené v hierarchii odpadového hospodárstva, podľa ktorej sa vyžaduje uprednostnenie predchádzania vzniku odpadu, po ktorom nasleduje príprava na opätovné použitie a recyklácia. Uvedené výzvy si vyžadujú systémové riešenia založené na prístupe, ktorý zohľadňuje celý životný cyklus a je osobitne zameraný na potraviny a textilné výrobky.

(3) Podľa oznámenia Komisie z 30. marca 2022 o stratégii EÚ v oblasti udržateľných a obehových textílií (ďalej len „stratégia“) sú potrebné podstatné zmeny, aby bolo možné odkloniť sa od lineárneho spôsobu navrhovania, výroby, používania a vyraďovania textilných výrobkov, ktorý prevláda v súčasnosti, pričom je najmä potrebné obmedziť rýchlu módu. Podľa vízie tejto stratégie budú spotrebitelia v roku 2030 dlhšie využívať vysokokvalitný a cenovo dostupný textil. V stratégii sa podčiarkuje, že je dôležité, aby výrobcovia niesli zodpovednosť za odpad, ktorý ich výrobky vytvárajú, a odkazuje sa v nej na zavedenie harmonizovaných pravidiel týkajúcich sa rozšírenej zodpovednosti výrobcu za textílie na úrovni Únie s ekomoduláciou poplatkov. Uvádza sa v nej, že hlavným cieľom uvedených pravidiel je vytvoriť hospodárstvo zamerané na zber, triedenie, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu textílií, ako aj motivovať výrobcov k tomu, aby ich výrobky boli navrhované spôsobom, ktorý zohľadňuje zásady obehovosti. Na tento účel sa v nej predpokladá, že významný podiel príspevkov, ktoré výrobcovia odvedú do systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov, sa vyčlení na opatrenia na predchádzanie vzniku odpadu a na prípravu na opätovné použitie. V stratégii sa tiež podporuje potreba posilniť a inovovať prístupy k udržateľnému riadeniu biologických zdrojov s cieľom zvýšiť obehovosť a valorizáciu potravinového odpadu a opätovné použitie textílií z biologických materiálov.

([1]) Ú. v. EÚ C, C/2024/888, 6.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/888/oj.

([2]) Pozícia Európskeho parlamentu z 13. marca 2024 (Ú. v. EÚ C, C/2025/1033, 27.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1033/oj) a pozícia Rady v prvom čítaní z 23. júna 2025 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku). Pozícia Európskeho parlamentu z 9. septembra 2025 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku).

([3]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj).

(4) Primeraným zberom textílií sa prispeje k zníženiu prítomnosti syntetického textilného odpadu v životnom prostredí vrátane suchozemských a morských ekosystémov, a to tým, že sa textílie budú opätovne používať, recyklovať a v konečnom dôsledku sa im poskytne nový život, čím sa podporí obehové hospodárstvo.

(5) Berúc do úvahy negatívne účinky potravinového odpadu, členské štáty sa zaviazali prijať opatrenia na podporu predchádzania vzniku a znižovania množstva potravinového odpadu v súlade s Agendou Organizácie Spojených národov 2030 pre udržateľný rozvoj prijatou 25. septembra 2015, a najmä s cieľom OSN v oblasti udržateľného rozvoja 12.3 znížiť do roku 2030 množstvo celosvetového potravinového odpadu na obyvateľa na maloobchodnej a spotrebiteľskej úrovni o polovicu a znížiť potravinové straty v celom výrobnom a dodávateľskom reťazci vrátane pozberových strát. Uvedené opatrenia sa zameriavajú na predchádzanie vzniku a znižovanie množstva potravinového odpadu v prvovýrobe, pri spracúvaní a výrobe, pri maloobchodnej a inej distribúcii potravín, v reštauráciách a stravovacích službách, ako aj v domácnostiach.

(6) V nadväznosti na Konferenciu o budúcnosti Európy, ktorá sa konala od apríla 2021 do mája 2022, sa Komisia zaviazala k tomu, že pred prijatím určitých kľúčových návrhov ich umožní prerokovať v panelových diskusiách občanov, kde k nim bude možné predkladať odporúčania. V tejto súvislosti sa od decembra 2022 do februára 2023 uskutočnila európska panelová diskusia občanov, na ktorej sa pripravil zoznam odporúčaní na zintenzívnenie opatrení na znižovanie množstva potravinového odpadu v Únii. Keďže domácnosti zodpovedajú za viac ako polovicu vzniknutého potravinového odpadu v Únii, poznatky občanov o predchádzaní vzniku potravinového odpadu sú mimoriadne dôležité. V záverečných odporúčaniach, ku ktorým sa dospelo na európskej panelovej diskusii občanov, sa predstavili tri základné smery činnosti, konkrétne posilnenie spolupráce v potravinovom hodnotovom reťazci, podporu iniciatív potravinárskych podnikov a podporu zmeny správania spotrebiteľov. Odporúčania, ktoré vzišli z panelovej diskusie, budú naďalej slúžiť ako podklad pre celkový pracovný program Komisie týkajúci sa predchádzania vzniku potravinového odpadu a mohli by slúžiť ako usmernenie na pomoc členským štátom pri dosahovaní cieľov znižovania množstva potravinového odpadu.

(7) Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES ([4]) sa zmenila smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/12/ES ([5]), tak, že sa z rozsahu jej pôsobnosti vyňal oxid uhličitý zachytávaný a prepravovaný na účely geologického ukladania a geologicky ukladaný na základe požiadaviek smernice 2009/31/ES. Táto zmena však nebola začlenená do smernice 2008/98/ES, ktorou sa smernica 2006/12/ES zrušila. V záujme zabezpečenia právnej istoty sa preto touto pozmeňujúcou smernicou uvedená zmena začleňuje do smernice 2008/98/ES.

(8) Do smernice 2008/98/ES by sa malo začleniť vymedzenie pojmov „výrobca textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov“, „sprístupnenie na trhu“, „online platforma“, „poskytovateľ logistických služieb“, „subjekt sociálneho hospodárstva“, „spotrebiteľ“, „koncový používateľ“, „nepredaný spotrebný výrobok“ a „organizácia zodpovednosti výrobcov“, ktoré sa spájajú s uplatňovaním rozšírenej zodpovednosti výrobcu za textílie, aby sa objasnil rozsah uvedených pojmov a súvisiace povinnosti.

(9) Napriek rastúcej informovanosti o negatívnych vplyvoch a dôsledkoch potravinového odpadu, politickým záväzkom prijatým na úrovni Únie a členských štátov a opatreniam Únie vykonaným v nadväznosti na oznámenie Komisie z 2. decembra 2015 s názvom Kruh sa uzatvára – Akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo sa vznik potravinového odpadu neznižuje v rozsahu potrebnom na dosiahnutie významného pokroku pri napĺňaní cieľa udržateľného rozvoja 12.3. Na zabezpečenie významného prínosu k dosiahnutiu cieľa udržateľného rozvoja 12.3 by sa opatrenia, ktoré majú prijať členské štáty, mali posilniť tak, aby členské štáty pri vykonávaní tejto smernice a ďalších vhodných opatrení na znižovanie miery vzniku potravinového odpadu napredovali v napĺňaní uvedeného cieľa. V tejto smernici sa preto uvádzajú oblasti intervencie, v ktorých by členské štáty mali vo vhodných prípadoch prispôsobiť alebo prijať opatrenia v každej fáze potravinového dodávateľského reťazca.

(10) Pokiaľ ide o predchádzanie vzniku potravinového odpadu, členské štáty do istej miery vypracúvajú informačné materiály a vedú kampane zamerané na spotrebiteľov a prevádzkovateľov potravinárskych podnikov. Tieto aktivity sa však sústreďujú viac na zvyšovanie povedomia ako na posilňovanie zmien v správaní. S cieľom využiť úplný potenciál znižovania množstva potravinového odpadu a zabezpečiť priebežný pokrok by sa mali rozvíjať intervencie zamerané na zmenu správania, ktoré by boli prispôsobené konkrétnym situáciám a potrebám v členských štátoch a plne začlenené do národných programov predchádzania vzniku potravinového odpadu. Je tiež dôležité zohľadňovať zmeny v stravovaní, regionálne riešenia obehového hospodárstva vrátane verejno-súkromných partnerstiev a občianskej angažovanosti, ako aj prispôsobenie osobitným regionálnym potrebám, ako napríklad v prípade najvzdialenejších regiónov alebo ostrovov.

([4]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES z 23. apríla 2009 o geologickom ukladaní oxidu uhličitého a o zmene a doplnení smernice Rady 85/337/EHS, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES a nariadenia (ES) č. 1013/2006 (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 114, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/31/oj).

([5]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/12/ES z 5. apríla 2006 o odpade (Ú. v. EÚ L 114, 27.4.2006, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/12/oj).

(11) V potravinových dodávateľských reťazcoch v celej Únii pretrvávajú rozdiely vo vyjednávacej pozícii dodávateľov a nákupcov poľnohospodárskych a potravinových výrobkov. Platí to najmä v prípade poľnohospodárskych výrobkov, pretože vo väčšej alebo menšej miere podliehajú skaze. Členské štáty by preto mali prijať všetky vhodné kroky, aby opatrenia prijaté na vykonávanie cieľov v oblasti znižovania množstva potravinového odpadu stanovených v tejto smernici neviedli k zhoršeniu vyjednávacej pozície dodávateľov poľnohospodárskych výrobkov ani k nárastu nekalých obchodných praktík voči takýmto dodávateľom, ktoré sú zakázané podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/633 ([6]).

(12) V rámci Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru a Európskeho mechanizmu pripravenosti a reakcie na krízu potravinovej bezpečnosti sa uznal prínos obalov k znižovaniu množstva potravinového odpadu a zabezpečeniu dodávok potravín a potravinovej bezpečnosti. V tejto súvislosti je preto vhodné, aby členské štáty podporovali a presadzovali technologické riešenia, ktoré prispievajú k predchádzaniu plytvaniu potravinami, ako sú aktívne obaly určené na predĺženie trvanlivosti alebo na zachovanie alebo zlepšenie stavu balených potravín, najmä počas prepravy a skladovania, a používateľsky ústretové nástroje, ktoré spĺňajú požiadavky nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 ([7]), čím sa prispeje k predchádzaniu zbytočnému vyhadzovaniu potravín, ktoré sú stále bezpečné na konzumáciu.

(13) Členské štáty majú potenciál znižovať plytvanie potravinami, a preto by mali podporovať inovačné a technologické riešenia, ktoré presne uvádzajú trvanlivosť potravín, zabezpečujú bezpečnosť potravín a v súlade s nariadením (EÚ) č. 1169/2011 poskytujú informácie vrátane uvedenia dátumu minimálnej trvanlivosti alebo dátumu spotreby, ktoré sú pre spotrebiteľov jasné a ľahko zrozumiteľné.

(14) S cieľom dosiahnuť v krátkom čase výsledky a poskytnúť prevádzkovateľom potravinárskych podnikov, spotrebiteľom a subjektom verejného sektora potrebnú dlhodobú perspektívu by sa mali stanoviť kvantifikované ciele znižovania vzniku potravinového odpadu, ktoré majú členské štáty dosiahnuť do roku 2030.

(15) Pokiaľ ide o záväzok Únie plniť ambície stanovené v rámci cieľa udržateľného rozvoja 12.3, očakáva sa, že stanovenie cieľov znižovania množstva potravinového odpadu, ktoré majú členské štáty splniť do roku 2030, by bolo silným politickým impulzom na prijatie opatrení a významným príspevkom k dosiahnutiu globálnych cieľov. Vzhľadom na svoju právne záväznú povahu by však tieto ciele mali byť primerané, dosiahnuteľné a uskutočniteľné a mali by zohľadňovať úlohu rozličných aktérov v potravinovom dodávateľskom reťazci, ako aj ich kapacity, najmä v prípade mikropodnikov a malých podnikov. Stanovenie právne záväzných cieľov by preto malo prebiehať postupnými krokmi, počínajúc úrovňou, ktorá je nižšia, ako úroveň stanovená v rámci cieľa udržateľného rozvoja, aby sa zabezpečila konzistentná reakcia členských štátov a hmatateľný pokrok pri plnení cieľa udržateľného rozvoja 12.3.

(16) Znižovanie množstva potravinového odpadu v rámci celého potravinového dodávateľského reťazca má významný pozitívny vplyv na životné prostredie. Znižovanie množstva potravinového odpadu vo fázach výroby a spotreby si vyžaduje odlišné prístupy a opatrenia a zapájajú sa doň rôzne skupiny zainteresovaných strán. Preto by sa mal stanoviť jeden cieľ znižovania vzniku potravinového odpadu pre spracovanie a výrobu a ďalší cieľ pre maloobchodnú a inú distribúciu potravín, pre reštaurácie, stravovacie služby a pre domácnosti.

(17) Vzhľadom na vzájomnú závislosť medzi fázami distribúcie a spotreby v potravinovom dodávateľskom reťazci, a najmä vplyv maloobchodných praktík na správanie spotrebiteľov, ako aj vzťah medzi spotrebou potravín doma a mimo domova, by sa mal pre uvedené fázy potravinového dodávateľského reťazca stanoviť jeden spoločný cieľ. Stanovenie samostatných cieľov pre každú z uvedených fáz by zbytočne komplikovalo situáciu a obmedzovalo flexibilitu členských štátov pri zameriavaní sa na konkrétne problematické oblasti. Aby spoločný cieľ nevyústil do nadmerného zaťaženia určitých prevádzkovateľov, členské štáty by mali pri stanovovaní opatrení na dosahovanie spoločného cieľa zohľadňovať zásadu proporcionality.

([6]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/633 zo 17. apríla 2019 o nekalých obchodných praktikách vo vzťahoch medzi podnikmi v poľnohospodárskom a potravinovom dodávateľskom reťazci (Ú. v. EÚ L 111, 25.4.2019, s. 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/633/oj).

([7]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1169/oj).

(18) Veľký vplyv na objem spotrebovaných potravín a vzniknutého potravinového odpadu majú demografické zmeny. Preto by mal byť spoločný cieľ znižovania množstva potravinového odpadu, ktorý sa uplatňuje na maloobchodnú a inú distribúciu potravín, reštaurácie a stravovacie služby, ako aj domácnosti, vyjadrený ako percentuálna zmena úrovní potravinového odpadu na obyvateľa, čím sa zohľadnia populačné zmeny. Keďže turisti sa nezapočítavajú do celkovej populácie a členské štáty by mohli čeliť nárastu alebo poklesu cestovného ruchu v porovnaní s referenčným obdobím, podľa ktorého stanovili cieľ zníženia množstva potravinového odpadu vyjadreného na obyvateľa v prípade maloobchodnej a inej distribúcie potravín, reštaurácií, stravovacích služieb a domácností, Komisia by vzhľadom na toky cestovného ruchu mala prijať korekčný faktor, aby podporila členské štáty pri dosahovaní tohto cieľa zníženia množstva potravinového odpadu.

(19) Rok 2020 bol prvým rokom, v ktorom členské štáty merali úrovne potravinového odpadu pomocou harmonizovanej metodiky stanovenej v delegovanom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2019/1597 ([8]). Vzhľadom na ochranné opatrenia prijaté počas pandémie COVID-19 sa však údaje za rok 2020 nepovažujú za reprezentatívne pre potravinový odpad vzniknutý v určitých členských štátoch. Podobne to môže byť aj v prípade údajov zozbieraných ročne za roky 2021, 2022 a 2023. Preto je na stanovenie cieľov v oblasti znižovania potravinového odpadu vhodné použiť ako referenčné obdobie ročný priemer v rokoch 2021 až 2023 a zároveň umožniť ako alternatívu použiť údaje z roku 2020. Členským štátom, ktoré vedia preukázať, že merali potravinový odpad pred rokom 2020 pomocou metód, ktoré sú v súlade s delegovaným rozhodnutím (EÚ) 2019/1597, by sa malo povoliť použitie skoršieho roku než roku 2020 ako referenčného obdobia.

(20) Aby sa zabezpečilo, že prístup k dosiahnutiu globálneho cieľa založený na postupných krokoch bude plniť svoj účel, mali by sa úrovne stanovené pre právne záväzné ciele znižovania množstva potravinového odpadu vo vhodných prípadoch preskúmavať a revidovať, aby sa zohľadnil pokrok, ktorý členské štáty priebežne dosiahli, ako aj na potenciálny vplyv zmien v úrovniach výroby v sektore spracovania a výroby potravín. To by umožnilo uvedené ciele prípadne upravovať z hľadiska posilnenia príspevku Únie a dosiahnutia ďalšieho zosúladenia s cieľom udržateľného rozvoja 12.3, ktorý sa má dosiahnuť do roku 2030, a aj z hľadiska nasmerovania ďalšieho pokroku po roku 2030. S cieľom ďalej podporovať prvovýrobcov v ich úsilí znižovať množstvo potravinového odpadu a potravinové straty je potrebné riešiť medzery v poznatkoch, aby sa identifikovali vhodné nástroje na zníženie množstva takéhoto odpadu a strát.

(21) S cieľom zabezpečiť lepšie, včasnejšie a jednotnejšie vykonávanie ustanovení týkajúcich sa predchádzania vzniku potravinového odpadu, predvídať všetky slabé miesta pri vykonávaní a umožniť členským štátom prijímanie opatrení pred uplynutím lehôt na splnenie cieľov by sa mal systém správ včasného varovania zavedený v roku 2018 rozšíriť tak, aby sa týkal aj cieľov znižovania množstva potravinového odpadu.

(22) V súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ uvedenou v článku 191 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) je mimoriadne dôležité, aby výrobcovia, ktorí prvýkrát sprístupňujú na trhu na území členského štátu určité textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky prevzali zodpovednosť za nakladanie s nimi na konci ich životnosti, ako aj za predĺženie ich životnosti tým, že použité textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky posúdené ako vhodné na opätovné použitie sprístupnia na trhu na opätovné použitie. Na vykonávanie zásady „znečisťovateľ platí“ je vhodné stanoviť pre výrobcov povinnosti týkajúce sa nakladania s textilnými, s textíliami súvisiacimi alebo obuvníckymi výrobkami, vrátane všetkých výrobcov, dovozcov alebo distribútorov, ktorí bez ohľadu na použitú metódu predaja, a to aj formou zmlúv uzavretých na diaľku v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ ([9]), prvýkrát sprístupňujú uvedené výrobky na trhu na území členského štátu v rámci svojej činnosti pod vlastným názvom alebo ochrannou známkou. Z rozsahu pôsobnosti rozšírenej zodpovednosti výrobcu by mali byť vyňatí samostatne zárobkovo činní krajčíri vyrábajúci personalizované výrobky, keďže ich úloha na trhu s textíliami je okrajová, a tí výrobcovia, ktorí prvýkrát sprístupňujú na trhu použité textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky posúdené ako vhodné na opätovné použitie alebo textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky získané z takýchto použitých alebo odpadových výrobkov alebo z ich častí, aby sa v Únii podporilo ich opätovné použitie a predĺžená životnosť, a to aj prostredníctvom opráv, renovovania, vylepšenia, repasovania a upcyklácie, čím sa zmenia niektoré funkcie pôvodného výrobku.

([8]) Delegované rozhodnutie Komisie (EÚ) 2019/1597 z 3. mája 2019, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES, pokiaľ ide o spoločnú metodiku a minimálne požiadavky na kvalitu jednotného merania úrovní potravinového odpadu (Ú. v. EÚ L 248, 27.9.2019, s. 77, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_del/2019/1597/oj).

([9]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj).

(23) V kontexte tejto pozmeňujúcej smernice by sa „použité textílie“ mali chápať ako oddelene zozbierané textílie, ktoré koncový používateľ vyraďuje, bez ohľadu na to, či sa vyraďujú s úmyslom a možnosťou ich opätovného použitia. V tejto fáze by použité textilné výrobky mohli byť buď vhodné na opätovné použitie, alebo byť odpadom, keďže ešte neboli posúdené. Z tohto dôvodu sa použité textílie, ktoré sa zbierajú triedene, mali považovať pri zbere za odpad, pokiaľ ich koncoví používatelia priamo neodovzdajú a prevádzkovateľ opätovného použitia alebo subjekty sociálneho hospodárstva ich priamo a odborne neposúdia na mieste zberu ako vhodné na opätovné použitie. „Použité textílie posúdené ako vhodné na opätovné použitie“ by sa mali chápať ako textílie, ktoré boli posúdené ako vhodné na opätovné použitie po zbere, triedení, príprave na opätovné použitie alebo po priamom odbornom posúdení na zbernom mieste. Použité textílie posúdené ako vhodné na opätovné použitie by sa nemali považovať za odpadový textil.

(24) Podľa oznámenia Komisie z 9. decembra 2021 s názvom Budovanie hospodárstva, ktoré pracuje v prospech ľudí: akčný plán pre sociálne hospodárstvo zahŕňa sociálne hospodárstvo celý rad subjektov s rôznymi obchodnými a organizačnými modelmi. Pôsobia v najrôznejších hospodárskych odvetviach. Medzi tri hlavné zásady sociálneho hospodárstva patria: i) nadradenosť ľudí, ako aj sociálnych alebo environmentálnych cieľov nad ziskom, ii) opätovné investovanie všetkého alebo väčšiny zisku a prebytkov s cieľom ďalej plniť svoje sociálne alebo environmentálne ciele a vykonávať činnosti v záujme svojich členov alebo používateľov, alebo spoločnosti ako celku a iii) demokratické alebo participatívne riadenie. V tejto súvislosti môžu mať subjekty sociálneho hospodárstva formu družstiev, spoločností vzájomnej pomoci, združení vrátane charitatívnych organizácií, nadácií a môžu zahŕňať náboženské a cirkevné organizácie. Subjekty sociálneho hospodárstva zahŕňajú aj súkromnoprávne subjekty, ktoré sú sociálnymi podnikmi v zmysle vymedzenia v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1057 ([10]).

(25) Existujú veľké rozdiely v spôsobe, akým je alebo má byť zavedený triedený zber textílií, či už prostredníctvom systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov alebo iných prístupov. Veľké rozdiely sú aj pri zvažovaní systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov, napríklad pokiaľ ide o výrobky, ktoré patria do rozsahu ich pôsobnosti, zodpovednosť výrobcov a modely riadenia. Na systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcov textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov by sa preto mali uplatňovať pravidlá rozšírenej zodpovednosti výrobcov stanovené v smernici 2008/98/ES. Uvedené pravidlá by sa však mali doplniť ďalšími osobitnými ustanoveniami, ktoré zohľadňujú typické rysy textilného sektora, najmä vysoký podiel malých a stredných podnikov (MSP) medzi výrobcami, úlohu subjektov sociálneho hospodárstva a dôležitosť opätovného použitia pri zvyšovaní udržateľnosti textilného hodnotového reťazca. Uvedené pravidlá by takisto mali byť podrobnejšie a harmonizovanejšie, aby sa zabránilo fragmentácii trhu, ktorá by mohla mať negatívny vplyv na sektor, a to najmä na mikropodniky a MSP, ako aj na zber alebo spracovanie textílií, vrátane recyklácie, a zároveň by mali jasne motivovať na navrhovanie udržateľných textilných výrobkov a na uplatňovanie udržateľného prístupu a uľahčovať fungovanie trhov s druhotnými surovinami. V tejto súvislosti sa členské štáty vyzývajú, aby zvážili povolenie viacerých organizácií zodpovednosti výrobcov, keďže hospodárska súťaž medzi nimi môže prinášať väčšie prínosy spotrebiteľom, zvyšovať inováciu, znižovať náklady, zlepšovať triedený zber textílií a zväčšovať výber pre výrobcov, ktorí chcú uzavrieť zmluvy s takýmito organizáciami.

(26) Podľa Európskej environmentálnej agentúry sa v súčasnosti menej ako 1 % všetkého odevného odpadu využíva na výrobu nového oblečenia obehovým spôsobom. Okrem toho väčšina textílií nie je navrhnutá spôsobom, ktorý rešpektuje zásady obehovosti, a 78 % všetkých textilných výrobkov si pred recykláciou textilu v uzavretom cykle vyžaduje rozobratie. S cieľom podporiť a stimulovať technologický rozvoj a rozvoj infraštruktúry, ako aj presadzovať ekodizajn textílií, by sa mali podporovať investície do obehových textílií v záujme predchádzania vzniku odpadu, zberu, triedenia, opätovného použitia a miestneho opätovného použitia, ako aj recyklácie textílií a recyklácie vlákien v uzavretom cykle. Celkové množstvo vyprodukovaných odpadových textílií vrátane odevov a obuvi, bytového textilu, technických textílií, odpadu z výroby a odpadu pred použitím spotrebiteľom sa odhaduje na 12,6 milióna ton. Patria sem zložky, ktoré sa ako odpad vyradia počas výroby textilu, v maloobchodnej fáze a z domácností a komerčných subjektov.

(27) Členské štáty by mali vyžadovať, aby organizácie zodpovednosti výrobcov zabezpečovali dôvernosť údajov, ktorými disponujú, pokiaľ ide o informácie chránené vlastníckymi právami alebo informácie priamo priraditeľné k jednotlivým výrobcom alebo ich splnomocneným zástupcom. V súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 ([11]) sa táto dôvernosť má zachovávať počas celého procesu spracovávania, uchovávania a nahlasovania údajov, pričom by sa mali zaviesť spoľahlivé bezpečnostné opatrenia a normy ochrany údajov s cieľom zabrániť neoprávnenému prístupu alebo možnému porušeniu ochrany údajov.

([10]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1057 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky sociálny fond plus (ESF+) a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1296/2013 (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj).

([11]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

(28) Bytové textílie a odevy a odevné doplnky tvoria najväčší podiel na spotrebe textílií v Únii a najviac prispievajú k neudržateľným vzorcom nadmernej výroby a spotreby. Všetky existujúce samostatné systémy triedeného zberu v členských štátoch sa zameriavajú práve na bytové textílie a odevy, ako aj na ostatné odevy, doplnky a obuv po použití spotrebiteľom, ktoré nie sú zložené prevažne z textílií. Rozsah pôsobnosti zavedeného systému rozšírenej zodpovednosti výrobcu by sa preto mal vzťahovať na textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky určené na použitie v domácnosti alebo na iné použitie, ak sú takéto výrobky uvedené v prílohe IVc svojou povahou a zložením podobné výrobkom určeným na použitie v domácnosti. Iné použitie textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc, ak sú svojou povahou a zložením podobné výrobkom určeným na použitie v domácnosti, by malo zahŕňať profesionálne použitie, pokiaľ povinnosti týkajúce sa zriadenia špecializovaných systémov triedeného zberu a následných činností spracovania odpadu pre takéto výrobky na profesionálne použitie už nie sú stanovené v tejto pozmeňujúcej smernici v iných ustanoveniach, než sú ustanovenia uvedené v článkoch týkajúcich sa rozšírenej zodpovednosti výrobcu za textílie a nakladanie s odpadovými textíliami, alebo v iných príslušných právnych predpisoch Únie a vnútroštátnych právnych predpisoch. Výrobky na profesionálne použitie vrátane vojenského použitia, ktoré môžu predstavovať bezpečnostné, zdravotné a hygienické riziká alebo vyvolávať bezpečnostné obavy, by sa mali vylúčiť zo systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcu zriadených pre textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc. S cieľom zabezpečiť právnu istotu výrobcov, pokiaľ ide o výrobky, na ktoré sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, by sa mali výrobky patriace do jej rozsahu pôsobnosti identifikovať odkazom na číselné znaky kombinovanej nomenklatúry (KN) podľa prílohy I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 ([12]).

(29) Podľa politických usmernení pre budúcu Európsku komisiu na roky 2024 – 2029 bude Komisia pracovať na novom akte o obehovom hospodárstve, aby pomohla vytvoriť dopyt na trhu po druhotných materiáloch a jednotný trh s odpadom, najmä pokiaľ ide o kritické suroviny. V tejto súvislosti sa očakáva aktualizácia právnych predpisov Únie o odpade a Komisia posúdi potrebu zmeny článkov 8, 8a a 10 smernice 2008/98/ES s cieľom zaviesť rozšírenú zodpovednosť výrobcov za ďalšie toky odpadu, ako sú matrace a koberce a ďalej harmonizovať činnosti zhodnocovania a požiadavky na rozšírenú zodpovednosť výrobcov vrátane registrov výrobcov.

(30) Textilný sektor je náročný na zdroje. Pokiaľ ide o výrobu surovín a textílií, tlaky a vplyvy súvisiace so spotrebou odevov, obuvi a bytových textílií v Únii sa najviac prejavujú v tretích krajinách. Konkrétne sa 73 % odevov a bytových textílií spotrebovaných v Európe dováža. Takéto tlaky a vplyvy však zasahujú aj Úniu vzhľadom na ich globálny vplyv na klímu a životné prostredie. Predchádzanie vzniku odpadových textílií, príprava na ich opätovné použitie a recykláciu môžu preto pomôcť pri znižovaní globálnej environmentálnej stopy sektora, a to aj v Únii. Okrem toho súčasné zdrojovo neefektívne nakladanie s odpadovými textíliami nie je v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a vedie k poškodzovaniu životného prostredia v Únii aj v tretích krajinách, a to aj prostredníctvom emisií skleníkových plynov zo spaľovania a skládkovania.

(31) Účelom rozšírenej zodpovednosti výrobcu za textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a zdravia v Únii, vytvoriť hospodárstvo zamerané na zber, triedenie, opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie a recykláciu, a najmä na recykláciu vlákien v uzavretom cykle, ako aj poskytovať stimuly pre výrobcov, aby ich výrobky boli navrhované spôsobom, ktorý dodržiava zásady obehovosti. Aby sa povinnosti rozšírenej zodpovednosti výrobcu neuplatňovali retroaktívne a aby sa dodržala zásada právnej istoty, výrobcovia textílií, s textíliami súvisiacich výrobkov alebo obuvníckych výrobkov by mali financovať náklady na zber, triedenie na účely opätovného použitia, prípravu na opätovné použitie a recykláciu a na recykláciu, ako aj na iné spracovanie vyzbieraných použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov vrátane nepredaných spotrebiteľských výrobkov, ktoré sa považujú za odpad a boli dodané na územie členských štátov po nadobudnutí účinnosti tejto pozmeňujúcej smernice. Títo výrobcovia by mali financovať aj náklady na: uskutočňovanie prieskumov zloženia zbieraného zmesového komunálneho odpadu; poskytovanie informácií koncovým používateľom o vplyve textílií a udržateľnom nakladaní s nimi; nahlasovanie údajov o triedenom zbere, opätovnom použití a inom spracovaní; technológie triedenia a recyklácie a na podporu výskumu a vývoja ekodizajnu textílií, ktoré neobsahujú látky vzbudzujúce obavy.

(32) Keďže finančné príspevky, ktoré má výrobca zaplatiť, by mali pokrývať náklady na nakladanie s odpadom z výrobkov, ktoré tento výrobca sprístupňuje na trhu Únie, členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa predišlo platbám takýchto príspevkov vo viac ako jednom členskom štáte, ak sa výrobky pohybujú v Únii. Výrobca by preto mal platiť príspevky v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcu za výrobky, ktoré sprístupnil na trhu členského štátu, v ktorom sa takéto výrobky pravdepodobne stanú odpadom, s výnimkou výrobkov, ktoré opustili územie daného členského štátu pred tým, ako sa predali koncovým používateľom alebo sa stali odpadom.

([12]) Nariadenie Rady (EHS) č. 2658/87 z 23. júla 1987 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku (Ú. v. ES L 256, 7.9.1987, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj).

(33) Podľa článku 193 ZFEÚ ochranné opatrenia prijaté podľa článku 192 ZFEÚ nebránia žiadnemu členskému štátu udržiavať alebo zavádzať prísnejšie ochranné opatrenia za podmienok stanovených v zmluvách a judikatúre. Členský štát by napríklad mohol zachovať systém rozšírenej zodpovednosti výrobcu za odpadové textílie pre mikropodniky, ktorý je už v platnosti v čase nadobudnutia účinnosti tejto pozmeňujúcej smernice.

(34) Výrobcovia by mali byť zodpovední za zavedenie systémov zberu všetkých použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov a za zabezpečenie ich následného triedenia na účely opätovného použitia, prípravy na opätovné použitie a recyklácie s cieľom maximalizovať dostupnosť odevov a obuvi z druhej ruky a znížiť objemy textílií v tých druhoch spracovania odpadu, ktoré sú nižšie v hierarchii odpadového hospodárstva. Zabezpečiť, aby textilné výrobky mohli byť a boli dlhšie používané a opätovne používané, je najúčinnejším spôsobom, ako významne znížiť ich vplyv na klímu a životné prostredie. Mal by sa tým zároveň umožniť aj vznik udržateľných a obehových obchodných modelov, akými sú opätovné použitie, prenajímanie a opravy, služby spätného odberu a maloobchodný predaj tovaru z druhej ruky, čím sa pre občanov vytvárajú nové ekologické kvalitné pracovné miesta a príležitosti na úsporu nákladov. Stanovenie zodpovednosti výrobcov za odpad, ktorý ich výrobky vytvárajú, je zásadné pre to, aby bolo možné oddeliť vznik odpadového textilu od rastu tohto sektora. Výrobcovia by mali byť zodpovední aj za recykláciu, pričom by najmä mali uprednostňovať vyššiu mieru recyklácie vlákien v uzavretom cykle, a za ďalšie spôsoby zhodnocovania a zneškodňovania odpadu.

(35) Výrobcovia a organizácie zodpovednosti výrobcov by mali financovať rozširovanie recyklácie textílií, predovšetkým recyklácie vlákien v uzavretom cykle, a tým umožniť recykláciu širšieho spektra materiálov a vytvorenie zdroja surovín na výrobu textílií v Únii. Takisto je dôležité, aby výrobcovia finančne podporovali výskum a inováciu v rámci technologického vývoja riešení automatického triedenia odpadu a triedenia podľa zloženia materiálov, ktoré umožňujú triedenie a recykláciu zmiešaných materiálov a dekontamináciu odpadu s cieľom zabezpečiť vysokokvalitné riešenia recyklácie vlákien v uzavretom cykle a využívanie obsahu recyklovaných vlákien. Na uľahčenie dodržiavania tejto pozmeňujúcej smernice majú členské štáty zabezpečiť, aby mali hospodárske subjekty z textilného sektora, najmä MSP, k dispozícii informácie a pomoc, ktoré by mali mať podobu poradenstva, finančnej podpory, prístupu k financovaniu, špecializovaných materiálov pre riadenie a školenie zamestnancov alebo organizačnej a technickej pomoci. Ak sa takéto informácie a pomoc financujú zo štátnych zdrojov, môžu predstavovať štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, a to aj vtedy, ak sú v plnej miere financované z príspevkov uložených orgánom verejnej správy a vyberaných od príslušných podnikov. V takých prípadoch majú členské štáty zabezpečiť súlad s pravidlami štátnej pomoci. Na mobilizáciu súkromných a verejných investícií do obehovosti a dekarbonizácie textilného sektora sa zameriava aj viacero únijných programov a plánov financovania, akými sú napríklad nástroj „centrá pre obehovosť“ a osobitné výzvy v rámci programu Horizont Európa. Takisto je potrebné ďalej posúdiť, či je uskutočniteľné stanoviť ciele Únie v oblasti recyklácie textílií, ktoré by podporili a podnietili technologický vývoj a investície do recyklačnej infraštruktúry, ako aj presadzovanie ekodizajnu na účely recyklácie.

(36) Použité a odpadové textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky by sa mali zbierať oddelene od ostatných tokov odpadu, ako sú kovy, papier a kartón, sklo, plasty, drevo a biologický odpad, aby sa zachovala ich opätovná použiteľnosť a potenciál na vysokokvalitnú recykláciu. Vzhľadom na vplyv na životné prostredie a straty materiálov z dôvodu, že sa použité a odpadové textílie nezbierajú oddelene a následne sa nespracúvajú environmentálne vhodným spôsobom, by mala zberná sieť použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov pokrývať celé územie členských štátov vrátane najvzdialenejších regiónov, nachádzať sa v blízkosti koncových používateľov a nezameriavať sa iba na oblasti a výrobky, pri ktorých je zber ziskový. Zberná sieť by mala byť organizovaná v spolupráci s ostatnými subjektmi pôsobiacimi v oblasti nakladania s odpadom a sektoroch opätovného použitia, ako napríklad s obcami a subjektmi sociálneho hospodárstva. Vzhľadom na významné environmentálne a klimatické prínosy spojené s opätovným použitím by prvotným a druhotným účelom zbernej siete malo byť zbierať opätovne použiteľné, resp. recyklovateľné textilné, s textíliami súvisiacich a obuvnícke výrobky. Trvalý nárast triedeného zberu by podnietil zlepšenie opätovného použitia a kvalitnú recykláciu v textilných dodávateľských reťazcoch, zvýšil využívanie kvalitných druhotných surovín a podporil plánovanie investícií do infraštruktúry triedenia a spracovania textílií. V záujme overenia a zlepšenia účinnosti zbernej siete a informačných kampaní by sa mali aspoň na úrovni NUTS 2 vykonávať pravidelné prieskumy zloženia zmiešaného komunálneho odpadu, ktorý sa zozbieral, aby sa v ňom určilo množstvo odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov. Okrem toho by mali organizácie zodpovednosti výrobcov každoročne zverejňovať údaje o výkonnosti systémov triedeného zberu a množstve vytriedeného zberu vyjadrenom hmotnosťou, ktorými preukážu trvalý nárast.

(37) Vzhľadom na kľúčovú úlohu subjektov sociálneho hospodárstva v existujúcich systémoch zberu textílií a vzhľadom na ich potenciál zakladať miestne, udržateľné, participatívne a inkluzívne obchodné modely a vytvárať kvalitné pracovné miesta v Únii v súlade s cieľmi oznámenia Komisie z 9. decembra 2021 s názvom Budovanie hospodárstva, ktoré pracuje v prospech ľudí: akčný plán pre sociálne hospodárstvo by sa po zavedení systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov mali zachovať a podporovať činnosti subjektov sociálneho hospodárstva zapojených do nakladania s použitými textíliami. Uvedené subjekty by sa preto mali v rámci systémov triedeného zberu považovať za partnerov, ktorí podporujú rozširovanie opätovného použitia a opráv a vytvárajú kvalitné pracovné miesta pre všetkých, a najmä pre zraniteľné skupiny. Požiadavky na triedenie by sa mali uplatňovať aj na použité a odpadové textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky zozbierané subjektmi sociálneho hospodárstva. V tejto súvislosti by subjekty sociálneho hospodárstva mali tiež príslušnému orgánu poskytovať informácie o zbere textílií a následnom nakladaní s takýmito zozbieranými textíliami prostredníctvom minimálnych povinností nahlasovať údaje. Členské štáty by mali mať možnosť úplne alebo čiastočne oslobodiť subjekty sociálneho hospodárstva od takýchto povinností nahlasovať údaje, ak by plnenie takýchto povinností viedlo k neprimeranému administratívnemu zaťaženiu takýchto subjektov.

(38) Výrobcovia a organizácie zodpovednosti výrobcov by sa mali aktívne podieľať na informovaní koncových používateľov, a najmä spotrebiteľov, o tom, že použité a odpadové textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky by sa mali zbierať oddelene, že na tento účel existujú systémy zberu a že práve koncoví používatelia zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní predchádzania vzniku odpadu a environmentálne optimálneho nakladania s odpadovým textilom. To by malo zahŕňať informácie o dostupnosti mechanizmov opätovného použitia textílií a obuvi a environmentálne prínosy udržateľnej spotreby, ako aj vplyvy odvetvia textilných odevov na životné prostredie, zdravie a spoločnosť. Koncoví používatelia by mali byť informovaní aj o význame prijímania informovaných, zodpovedných a udržateľných rozhodnutí o spotrebe textílií a zabezpečovania environmentálne optimálneho nakladania s odpadovými textilnými, s textíliami súvisiacimi a obuvníckymi výrobkami. Uvedené požiadavky na informácie platia spoločne s požiadavkami na poskytovanie informácií koncovým používateľom o textilných výrobkoch, ktoré sú uvedené v nariadeniach Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1007/2011 ([13]) a (EÚ) 2024/1781 ([14]). Pri poskytovaní informácií všetkým koncovým používateľom by sa mali využívať moderné informačné technológie. Tieto informácie by sa mali poskytovať tak bežnými prostriedkami, napríklad formou kampaní s využitím exteriérových či interiérových plagátov a sociálnych médií, ako aj inovatívnejšími prostriedkami, medzi ktoré patrí elektronický prístup na webové sídla prostredníctvom QR kódov.

(39) S cieľom zvýšiť obehovosť a environmentálnu udržateľnosť textílií a znížiť nepriaznivé vplyvy na klímu a životné prostredie nariadenie (EÚ) 2024/1781 stanovuje povinnosť vypracovať záväzné požiadavky na ekodizajn textilných a obuvníckych výrobkov, ktorými sa bude upravovať trvanlivosť textílií, ich opätovná použiteľnosť, opraviteľnosť a recyklovateľnosť vlákien v uzavretom cykle, ako aj povinný obsah recyklovaných vlákien v textíliách, v závislosti od toho, čo vyplynie z posúdenia vplyvu ako prínosné pre zlepšenie environmentálnej udržateľnosti textílií. V nariadení (EÚ) 2024/1781 sa tiež upravuje prítomnosť látok vzbudzujúcich obavy, aby bolo možné minimalizovať a sledovať ich výskyt na účely zníženia množstva odpadu a zlepšenia recyklácie, ako aj na účely predchádzania prenikaniu syntetických vlákien do životného prostredia a znižovania ich výskytu v životnom prostredí, čím sa významne zníži uvoľňovanie mikroplastov. Okrem toho účinným hospodárskym nástrojom, ktorým možno motivovať na udržateľnejšie navrhovanie textilných výrobkov, čo následne povedie k lepšiemu navrhovaniu, ktoré je v súlade so zásadami obehovosti, je modulácia poplatkov v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcu. Aby sa poskytol silný stimul pre ekodizajn a súčasne zohľadnili ciele vnútorného trhu a zloženie textilného sektora, ktorý je tvorený prevažne MSP, je potrebné harmonizovať kritériá modulácie poplatkov v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcu na základe najrelevantnejších parametrov ekodizajnu s cieľom umožniť spracovanie textílií v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Modulácia týchto poplatkov na základe kritérií ekodizajnu by mala vychádzať z požiadaviek na ekodizajn a ich metodík merania, ktoré sú pre textilné a obuvnícke výrobky prijaté podľa nariadenia (EÚ) 2024/1781 alebo podľa iného právneho predpisu Únie, len v prípade jeho prijatia, v ktorom sa stanovujú harmonizované kritériá udržateľnosti a metódy merania pre textilné a obuvnícke výrobky. Je vhodné splnomocniť Komisiu na prijímanie harmonizovaných pravidiel modulácie poplatkov s cieľom zabezpečiť zosúladenie kritérií modulácie poplatkov s uvedenými požiadavkami na výrobky.

([13]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1007/2011 z 27. septembra 2011 o názvoch textilných vlákien a súvisiacom označení vláknového zloženia textilných výrobkov etiketou a iným označením, ktorým sa zrušuje smernica Rady 73/44/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/73/ES a 2008/121/ES (Ú. v. EÚ L 272, 18.10.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1007/oj).

([14]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1781 z 13. júna 2024, ktorým sa zriaďuje rámec na stanovenie požiadaviek na ekodizajn udržateľných výrobkov, mení smernica (EÚ) 2020/1828 a nariadenie (EÚ) 2023/1542 a zrušuje smernica 2009/125/ES (Ú. v. EÚ L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

(40) Priemyselné a obchodné praktiky, ako je ultrarýchla a rýchla móda, ovplyvňujú dĺžku používania výrobku a pravdepodobnosť, že sa výrobok stane odpadom pre vlastnosti, ktoré nie sú nutne spojené s jeho návrhom a často sú založené na segmentácii trhu. Takéto praktiky by mohli viesť k predčasnému vyradeniu výrobku pred tým, ako dosiahne koniec potenciálnej životnosti, čo vedie k nadmernej spotrebe textilných výrobkov a následne k nadmernému vzniku odpadového textilu. S cieľom lepšie identifikovať tieto postupy a umožniť ekologickú moduláciu poplatkov v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcu by členské štáty mohli zvážiť kritériá, ako je šírka sortimentu výrobkov, chápaná ako počet referenčných výrobkov ponúkaných na predaj výrobcom s vymedzenými prahovými hodnotami pre trhové segmenty, alebo frekvencia ponúk, chápaná ako počet referenčných výrobkov na trhový segment, ktoré výrobca ponúka na predaj v danom období, alebo stimuly na opravu, chápané ako pravdepodobnosť opravy výrobku na základe nákladov na jeho opravu alebo poskytovania opravárenskej služby výrobcom.

(41) Členské štáty by mali pri určovaní finančného príspevku v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcu požadovaného od mikropodnikov zohľadniť kritériá, ako je objem textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov sprístupnených na trhu, aby sa zabezpečil primeraný prístup, a mali by minimalizovať povinnosti nahlasovať údaje.

(42) Na účely monitorovania, či si výrobcovia plnia finančné a organizačné povinnosti v oblasti nakladania s použitými a odpadovými textilnými, s textíliami súvisiacimi a obuvníckymi výrobkami, ktoré prvýkrát sprístupňujú na trhu na území členského štátu, by sa mal zriadiť register výrobcov, ktorý budú spravovať jednotlivé členské štáty a do ktorého by mali byť výrobcovia povinní sa registrovať. S cieľom uľahčiť túto registráciu by sa registračné požiadavky a formát mali čo najviac harmonizovať v celej Únii, najmä ak výrobcovia sprístupňujú textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky na trhu po prvýkrát v rôznych členských štátoch. Informácie v registri by mali byť prístupné subjektom, ktoré sa podieľajú na overovaní dodržiavania povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcu a ich presadzovaní.

(43) Keďže MSP tvoria 99 % textilného sektoru, zavedenie systému rozšírenej zodpovednosti výrobcu za textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky by malo smerovať k čo najväčšiemu zníženiu administratívneho zaťaženia. Plnenie rozšírenej zodpovednosti výrobcu by preto mali kolektívne zabezpečovať organizácie zodpovednosti výrobcov, a to aj akékoľvek štátom riadené organizácie zodpovednosti výrobcov zriadené dotknutým členským štátom, ktoré by za výrobcov túto zodpovednosť prevzali. Organizácie zodpovednosti výrobcov by mali podliehať povoleniu členskými štátmi a doložiť okrem iného to, že disponujú dostatočnými finančnými prostriedkami na pokrytie nákladov povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcu. Keďže v prípade organizácií zodpovednosti výrobcov riadených štátom neexistuje poverenie zastupovaného výrobcu, požiadavky stanovené v tejto smernici týkajúce sa takéhoto poverenia by sa nemali uplatňovať.

(44) Podľa článku 30 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 ([15]) sa od poskytovateľov online platforiem, ktoré umožňujú spotrebiteľom uzatvárať s obchodníkmi zmluvy na diaľku, vyžaduje, aby predtým, ako výrobcovi umožnia využívať ich služby, získali od obchodníka určité identifikačné informácie a čestné vyhlásenie obchodníka, ktorým sa zaväzuje ponúkať len produkty alebo služby, ktoré sú v súlade s uplatniteľnými pravidlami práva Únie. Na účely tejto smernice by sa výrobcovia ponúkajúci textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky, ktoré boli prvýkrát sprístupnené na trhu spotrebiteľom nachádzajúcim sa v Únii, mali považovať za obchodníkov v zmysle článku 30 nariadenia (EÚ) 2022/2065.

(45) V záujme zabezpečenia účinného presadzovania povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcu by sa mala registrácia v registri výrobcov textílií zriadenom podľa tejto smernice považovať za vhodné informácie na účely článku 30 ods. 1 písm. d) nariadenia (EÚ) 2022/2065. Okrem toho by sa čestné vyhlásenie uvedené v článku 30 ods. 1 písm. e) uvedeného nariadenia malo vzťahovať na záväzok výrobcu ponúkať len textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky, na ktoré sa uplatňujú požiadavky na rozšírenú zodpovednosť výrobcu stanovené v tejto smernici. Dodržiavanie požiadaviek stanovených v článku 30 ods. 1 písm. d) a e) nariadenia (EÚ) 2022/2065 by sa nemalo považovať za všeobecnú povinnosť monitorovať informácie, ktoré poskytovatelia online platforiem umožňujúci spotrebiteľom uzatvárať s výrobcami zmluvy na diaľku zasielajú alebo ukladajú, ani za povinnosť aktívne zisťovať skutočnosti alebo okolnosti, ktoré by naznačovali nezákonnú činnosť. V súvislosti s uvedenými požiadavkami sa na poskytovateľov takýchto platforiem vzťahujú pravidlá presadzovania stanovené v kapitole IV nariadenia (EÚ) 2022/2065.

([15]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách) (Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

(46) V súvislosti s poskytovateľmi logistických služieb by sa mohli vyskytnúť aj nežiaduce situácie parazitovania. Touto smernicou sa zavádzajú ustanovenia zamerané na predchádzanie takýmto nežiaducim situáciám a na poskytovateľov online platforiem sa uplatňuje podobný prístup, aký je v nariadení (EÚ) 2022/2065.

(47) Rýchlo rastúci trh elektronického obchodu prináša mnoho príležitostí, ale predstavuje aj veľké výzvy, najmä pokiaľ ide o ochranu životného prostredia. V nariadení (EÚ) 2022/2065 sa zakazuje ukladať poskytovateľom sprostredkovateľských služieb všeobecné monitorovacie povinnosti, zároveň sa v ňom však pre poskytovateľov online platforiem stanovujú jasné zodpovednosti a povinnosti náležitej starostlivosti v boji proti nezákonnému obsahu dostupnému v ich službách. Konkrétne podľa kapitoly III oddielu 4 uvedeného nariadenia môžu poskytovatelia online platforiem, ktoré spotrebiteľom umožňujú uzatvárať zmluvy na diaľku s obchodníkmi, niesť zodpovednosť, ak si neplnia svoje osobitné povinnosti ako sprostredkovatelia pri online predaji tovaru. Očakáva sa, že dohľadom nad dodržiavaním povinností stanovených v uvedenom nariadení a jeho monitorovaním sa podporí presadzovanie a dodržiavanie smernice 2008/98/ES, a to najmä tým, že sa zabezpečí, aby informácie, ktoré tieto online platformy dostávajú od obchodníkov, boli presné, úplné, aktuálne a dostupné v ich online rozhraní. Komisia a príslušné vnútroštátne orgány by mali vykonávať svoje príslušné monitorovacie právomoci v súlade s nariadením (EÚ) 2022/2065 a smernicou 2008/98/ES v príslušných prípadoch, a ak sa to vyžaduje, mali by úzko spolupracovať s cieľom zabezpečiť dodržiavanie predpisov zo strany poskytovateľov online platforiem.

(48) S cieľom zabezpečiť, aby spracovanie textílií bolo v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva, by mali organizácie zodpovednosti výrobcov zabezpečiť, aby sa všetky oddelene zozbierané textílie a obuv triedili tak, aby výsledkom boli výrobky, ktoré sú vhodné na opätovné použitie a spĺňajú potreby trhov s textíliami z druhej ruky a trhov s recyklačnými surovinami v Únii aj na celom svete. Vzhľadom na to, že z predĺženia životnosti textílií vyplynú väčšie prínosy pre životné prostredie, malo by byť hlavným cieľom triedenia opätovné použitie, až potom triedenie na účely recyklácie, pri ktorom sa výrobky odborne posúdia ako nevhodné na opätovné použitie. Uvedené požiadavky na triedenie by mala vypracovať Komisia prioritne v rámci harmonizácie kritérií Únie pre stav konca odpadu, platných pre použité textilné výrobky posúdené ako vhodné na opätovné použitie a recyklované textílie, a to vrátane požiadaviek na počiatočné triedenie, ktoré môže prebiehať na zbernom mieste. Takýmito harmonizovanými kritériami by sa mala zabezpečiť konzistentnosť a vysoká kvalita zbieraných zložiek, ako aj cezhraničných tokov materiálu na účely triedenia, zhodnocovania odpadu a druhotných surovín, čím by sa malo uľahčiť rozširovanie hodnotových reťazcov opätovného použitia a recyklácie. Použité textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky, ktoré koncoví používatelia priamo odovzdajú a prevádzkovatelia v oblasti opätovného použitia alebo subjekty sociálneho hospodárstva priamo na zbernom mieste odborne posúdia ako vhodné na opätovné použitie, by sa nemali považovať za odpad. Keďže koncový používateľ nie je vyškolený na to, aby rozlišoval medzi opätovne použiteľnými a recyklovateľnými výrobkami, je potrebné odborné posúdenie. Odborné posúdenie znamená, že konečné rozhodnutie klasifikovať použité textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky ako vhodné na opätovné použitie sa neponecháva na koncového používateľa, ale na osoby, ktorí prijímajú použité výrobky na zbernom mieste a ktorým sa poskytne zaškolenie alebo usmernenie na zabezpečenie primeraného posúdenia. Ak opätovné použitie, príprava na opätovné použitie alebo recyklácia nie sú technicky možné, mala by sa uplatňovať hierarchia odpadového hospodárstva, pokiaľ možno s vylúčením skládkovania, a to najmä biologicky rozložiteľných textílií, ktoré sú zdrojom emisií metánu, a pri spaľovaní by sa malo uplatňovať energetické zhodnocovanie.

(49) Komisia na základe prebiehajúcej práce Spoločného výskumného centra vypracuje a navrhne vykonávací akt na stanovenie kritérií stavu konca odpadu pre textílie. Kritériá stavu konca odpadu by mali zahŕňať kritériá pre textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky posúdené ako vhodné na opätovné použitie a recyklované textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky.

(50) Vývoz použitých textilných výrobkov posúdených ako vhodné na opätovné použitie a odpadových textílií na miesta mimo Únie sa stabilne zvyšuje, pričom vývoz má najväčší podiel na trhu s opätovným použitím textílií po použití spotrebiteľmi v Únii. Vzhľadom na očakávaný výrazný nárast vyzbieraných odpadových textílií po zavedení triedeného zberu do roku 2025 je na účely zabezpečenia vysokej úrovne ochrany životného prostredia dôležité posilniť úsilie v boji proti nezákonnej preprave odpadu do tretích krajín, ktorý nie je priznaný ako odpad. Na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1157 ([16]) a vzhľadom na cieľ zabezpečiť udržateľné nakladanie s textíliami po použití spotrebiteľmi a riešiť nezákonnú prepravu odpadu by sa malo stanoviť, že všetky oddelene vyzbierané použité textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky musia prejsť pred prepravou triedením. Ďalej by sa malo stanoviť, že všetky oddelene vyzbierané použité textilné, s textíliami súvisiace

([16]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1157 z 11. apríla 2024 o preprave odpadu, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1257/2013 a (EÚ) 2020/1056 a zrušuje nariadenie (ES) č. 1013/2006 (Ú. v. EÚ L, 2024/1157, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1157/oj).

a obuvnícke výrobky sa považujú za odpad a vzťahujú sa na ne právne predpisy Únie o odpade vrátane predpisov Únie o preprave odpadu, kým neprejdú triedením vykonaným prevádzkovateľom vyškoleným na triedenie na účely opätovného použitia a recyklácie, ktorý ich môže označiť ako vhodné na opätovné použitie. Triedenie by sa malo vykonávať v súlade s harmonizovanými požiadavkami na triedenie, ktorými sa zabezpečuje vysokokvalitná opätovne použiteľná zložka vyhovujúca potrebám prijímajúcich trhov s textíliami z druhej ruky v Únii aj na celom svete, a zároveň by malo prebiehať podľa stanovených kritérií rozlišovania medzi použitým tovarom posúdeným ako vhodný na opätovné použitie a odpadom. K zásielkam použitých textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov posúdených ako vhodné na opätovné použitie by sa mali priložiť informácie preukazujúce, že uvedené výrobky predstavujú výstup triedenia alebo prípravy na opätovné použitie, ako aj informácie o spoločnosti zodpovednej za toto triedenie alebo prípravu, aby sa zvýšila transparentnosť tohto procesu a zodpovednosť zaň, a že sú výrobky vhodné na opätovné použitie. Organizácie zodpovednosti výrobcov, ako aj subjekty sociálneho hospodárstva by mali nahlasovať údaje o vývoze odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov a o vývoze použitých textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov posúdených ako vhodné na opätovné použitie, čo členským štátom umožní monitorovať takýto vývoz s cieľom lepšie pochopiť textilný hodnotový reťazec.

(51) V záujme dosiahnutia cieľov stanovených v tejto smernici by členské štáty mali vyhodnotiť a prispôsobiť svoje programy predchádzania vzniku potravinového odpadu tak, aby vo vhodných prípadoch obsahovali nové opatrenia, ktoré by zapojili viacerých partnerov z verejného aj zo súkromného sektora vrátane výrobcov, distribútorov, dodávateľov, maloobchodníkov a poskytovateľov stravovacích služieb, ako aj subjektov sociálneho hospodárstva a environmentálnych a spotrebiteľských organizácií a ktoré by obsahovali koordinované opatrenia zamerané na riešenie konkrétnych problémových oblastí, ako aj na zmenu postojov a správania, ktoré vedú k vzniku potravinového odpadu. Pri vypracúvaní týchto programov by sa členské štáty mohli inšpirovať odporúčaniami panelovej diskusie občanov o plytvaní potravinami, kompendiom nástrojov, najlepších postupov a odporúčaní Európskeho fóra pre spotrebiteľské plytvanie potravinami, ktoré sú určené na zníženie plytvania potravinami spotrebiteľmi, ako aj výmenami v rámci platformy EÚ pre potravinové straty a plytvanie potravinami.

(52) Na zabezpečenie účinnej koordinácie opatrení, ktorými sa podnieti zmena a dosiahnu ciele stanovené v tejto smernici, je mimoriadne dôležité, aby sa jednoznačne určili zodpovednosť a riadenie opatrení na predchádzanie vzniku potravinového odpadu. Vzhľadom na to, že tejto oblasti sa venuje množstvo orgánov členských štátov a do boja proti potravinovému odpadu v členských štátoch sa zapájajú najrôznejšie zainteresované strany, je potrebné určiť príslušný orgán zodpovedný za celkovú koordináciu opatrení na vnútroštátnej úrovni.

(53) Mala by sa zlepšiť granularita informácií o nakladaní s komunálnym textilom po použití spotrebiteľmi na úrovni Únie, aby bolo možné účinnejšie monitorovať opätovné použitie výrobkov vrátane opätovného použitia textílií a prípravy textílií na opätovné použitie, a to aj vzhľadom na potenciálne stanovenie výkonnostných cieľov v budúcnosti. Údaje o opätovnom použití a príprave na opätovné použitie predstavujú kľúčové toky údajov potrebné na monitorovanie oddelenia vzniku odpadu od hospodárskeho rastu a na prechod na udržateľné, inkluzívne a obehové hospodárstvo. Uvedené toky údajov by preto mala spravovať Európska environmentálna agentúra.

(54) Je nevyhnutné, aby Komisia a členské štáty naďalej rozvíjali, podporovali a rozširovali informačné a vzdelávacie kampane týkajúce sa predchádzania vzniku odpadu a nakladania s ním. Hoci sa vo všetkých sektoroch zlepšuje všeobecné povedomie o význame predchádzania vzniku odpadu a správneho nakladania s ním, stále je potrebný ďalší pokrok.

(55) Delegovaným rozhodnutím (EÚ) 2019/1597 sa stanovuje spoločná metodika a minimálne požiadavky na kvalitu jednotného merania úrovní potravinového odpadu v súlade s článkom 9 ods. 8 smernice 2008/98/ES. S cieľom zlepšovať kvalitu, spoľahlivosť a porovnateľnosť údajov o úrovniach potravinového odpadu, ktoré nahlasujú členské štáty, a to aj ďalším posilnením konzistentnosti meracích metód používaných členskými štátmi, by sa na Komisiu mala naďalej delegovať právomoc prijímať delegované akty stanovená v uvedenom ustanovení. V záujme jasnosti by sa toto delegovanie právomoci malo s menšími úpravami stanoviť v novom článku, ktorý sa osobitne zaoberá predchádzaním vzniku potravinového odpadu.

(56) S cieľom zosúladiť číselné znaky KN uvedené v smernici 2008/98/ES s číselnými znakmi KN uvedenými v prílohe I k nariadeniu (EHS) č. 2658/87 by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ, pokiaľ ide o zmeny prílohy IVc k smernici 2008/98/ES. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva ([17]). Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematický prístup na zasadnutia skupín expertov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

(57) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania smernice 2008/98/ES by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci týkajúce sa harmonizovaného formátu registrácie v registri výrobcov textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov a kritérií modulácie poplatkov pre rozšírenú zodpovednosť výrobcu za textílie a korekčného faktora s cieľom zohľadniť nárast alebo pokles cestovného ruchu vo vzťahu k referenčnému obdobiu, pokiaľ ide o cieľ znižovania objemu potravinového odpadu stanovený v tejto smernici pre maloobchodnú a inú distribúciu potravín, pre reštaurácie, stravovacie služby a pre domácnosti. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ([18]).

(58) Smernica 2008/98/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

(59) Je dôležité, aby sa podstatne a rýchlo zlepšilo vykonávanie smernice Rady 1999/31/ES ([19]) členskými štátmi, aby sa zabránilo škodám na životnom prostredí v Únii vrátane cezhraničných problémov spôsobených nezákonným skládkovaním odpadu. Preto je vhodné, aby Komisia vyhodnotila smernicu 1999/31/ES s cieľom posúdiť spôsoby, ako posilniť jej vykonávanie, a vo vhodných prípadoch predložila legislatívny návrh na jej zmenu. Okrem toho, vychádzajúc z výsledku možnej aktualizácie právnych predpisov Únie o odpade vyplývajúcej z pripravovaného aktu o obehovom hospodárstve, ako sa uvádza v oznámení Komisie z 26. februára 2025 s názvom Dohoda o čistom priemysle: spoločný plán konkurencieschopnosti a dekarbonizácie, by Komisia mala vyhodnotiť smernicu 2008/98/ES a vo vhodných prípadoch predložiť legislatívny návrh. V kontexte uvedeného hodnotenia a vzhľadom na súčasný nedostatok spoľahlivých údajov o odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkoch a o financovaní súvisiacich systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov, ktoré majú zriadiť členské štáty, by Komisia mala najprv posúdiť možnosť stanovenia cieľov v oblasti predchádzania vzniku odpadu, jeho zberu, prípravy na opätovné použitie a recyklácie a následne, či sú vnútroštátne systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcov pre textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky efektívne financované, a to aj vtedy, ak by k ich financovaniu finančne prispievali komerční prevádzkovatelia opätovného použitia. Okrem toho by Komisia mala tiež posúdiť, či by bolo možné, aby členské štáty zaviedli predbežné triedenie zmesového komunálneho odpadu s cieľom zabrániť tomu, aby sa odpad, ktorý by bolo možné zhodnotiť na prípravu na opätovné použitie alebo recykláciu, posielal na spaľovanie odpadu alebo ukladal na skládky.

(60) Keďže ciele tejto smernice, a to zlepšenie environmentálnej udržateľnosti nakladania s potravinovým odpadom a použitými a odpadovými textíliami a zabezpečenie voľného pohybu použitých a odpadových textílií na vnútornom trhu, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov ich rozsahu a dôsledkov ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

([17]) Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

([18]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([19]) Smernica Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov (Ú. v. ES L 182, 16.7.1999, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1999/31/oj).

Článok 1

Zmeny smernice 2008/98/ES

Smernica 2008/98/ES sa mení takto:

1. V článku 2 ods. 1 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) plynné odpady vypúšťané do ovzdušia a oxid uhličitý zachytávaný a prepravovaný na účely geologického ukladania a geologicky ukladaný v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES (*);

(*) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES z 23. apríla 2009 o geologickom ukladaní oxidu uhličitého a o zmene a doplnení smernice Rady 85/337/EHS, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES a nariadenia (ES) č. 1013/2006 (Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 114, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/31/oj).“

2. V článku 3 sa vkladajú tieto body:

„4b. ‚výrobca textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc‘ je každý výrobca, dovozca alebo distribútor alebo iná fyzická alebo právnická osoba, ktorá bez ohľadu na použitú techniku predaja vrátane zmlúv uzavretých na diaľku v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ (*) buď:

a) je usadená v členskom štáte a vyrába textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc pod svojím vlastným menom alebo ochrannou známkou, alebo ich dáva navrhovať alebo vyrábať a po prvýkrát ich dodáva pod vlastným menom alebo ochrannou známkou na území uvedeného členského štátu;

b) je usadená v členskom štáte a ďalej predáva na území uvedeného členského štátu pod svojím vlastným menom alebo ochrannou známkou textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc vyrobené inými hospodárskymi subjektmi, pričom sa na týchto výrobkoch neuvádza názov, značka ani ochranná známka takýchto iných hospodárskych subjektov;

c) je usadená v členskom štáte a po prvýkrát dodáva na území uvedeného členského štátu na profesionálnom základe textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc z iného členského štátu alebo z tretej krajiny, alebo

d) predáva v členskom štáte textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc formou zmlúv uzatváraných na diaľku priamo koncovým používateľom, či už sú alebo nie sú súkromnými domácnosťami, a je usadená v inom členskom štáte alebo v tretej krajine.

‚výrobca textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc‘ nezahŕňa výrobcov, dovozcov ani distribútorov či iné fyzické alebo právnické osoby, ktoré na trh dodávajú použité textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc posúdené ako vhodné na opätovné použitie alebo textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc získané z takýchto použitých výrobkov alebo odpadových výrobkov, alebo z ich častí, ani samostatne zárobkovo činných krajčírov vyrábajúcich personalizované výrobky;

4c. ‚sprístupnenie na trhu' je každá dodávka textilného, s textíliami súvisiaceho alebo obuvníckeho výrobku uvedeného v prílohe IVc určeného na distribúciu alebo používanie na trhu členského štátu v rámci obchodnej činnosti, či už odplatne alebo bezodplatne;

4d. ‚organizácia zodpovednosti výrobcov' je právnická osoba, ktorá finančne alebo finančne a prevádzkovo organizuje plnenie povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcu v mene výrobcov;

4e. ‚online platforma' je online platforma v zmysle vymedzenia v článku 3 písm. i) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 (**);

4f. ‚poskytovateľ logistických služieb' je poskytovateľ logistických služieb v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 (***);

4g. ‚spotrebiteľ' je každá fyzická osoba konajúca na účely, ktoré sú mimo rámca jej obchodnej, podnikateľskej, remeselnej alebo profesijnej činnosti;

4h. ‚koncový používateľ' je koncový používateľ v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 21 nariadenia (EÚ) 2019/1020;

4i. ‚subjekt sociálneho hospodárstva' je súkromnoprávny subjekt, ktorý poskytuje tovar alebo služby a pôsobí v súlade s týmito zásadami:

a) prednosť ľudí a sociálnych alebo environmentálnych cieľov pred ziskom;

b) opätovné investovanie všetkého alebo väčšiny zisku a prebytkov s cieľom ďalej plniť svoje sociálne alebo environmentálne ciele a vykonávať činnosti v záujme svojich členov alebo používateľov, alebo spoločnosti ako celku a

c) demokratické alebo participatívne riadenie;

4j. ‚nepredaný spotrebný výrobok' je nepredaný spotrebný výrobok v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 37 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1781 (****);

(*) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/83/oj).

(**) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách) (Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

(***) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011 (Ú. v. EÚ L 169, 25.6.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj).

(****) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1781 z 13. júna 2024, ktorým sa zriaďuje rámec na stanovenie požiadaviek na ekodizajn udržateľných výrobkov, mení smernica (EÚ) 2020/1828 a nariadenie (EÚ) 2023/1542 a zrušuje smernica 2009/125/ES (Ú. v. EÚ L, 2024/1781, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).“

3. V článku 9 ods. 1 sa vypúšťajú písmená g) a h) a odseky 5, 6 a 8.

4. Vkladá sa tento článok:

„Článok 9a

Predchádzanie vzniku potravinového odpadu

1. Členské štáty prijmú vhodné opatrenia na predchádzanie vzniku potravinového odpadu v celom potravinovom dodávateľskom reťazci, v prvovýrobe, pri spracúvaní a výrobe, pri maloobchodnej a inej distribúcii potravín, v reštauráciách a stravovacích službách, ako aj v domácnostiach. Tieto opatrenia musia obsahovať aspoň:

a) vypracovanie a podporu intervencií zameraných na zmenu správania s cieľom znížiť množstvo potravinového odpadu a informačných kampaní na zvyšovanie informovanosti o predchádzaní vzniku potravinového odpadu;

b) identifikáciu a riešenie neefektívnosti vo fungovaní potravinového dodávateľského reťazca a podporu spolupráce medzi všetkými aktérmi pri súčasnom zabezpečení spravodlivého rozdelenia nákladov a prínosov preventívnych opatrení, čo môže zahŕňať boj proti trhovým praktikám, ktoré spôsobujú plytvanie potravinami, a podporu uvádzania na trh a používania takých výrobkov, pre ktoré bola udelená výnimka z článku 76 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 (*) podľa odseku 4 uvedeného článku, a to len za podmienok, za ktorých bola takáto výnimka udelená, ak boli stanovené;

c) podporu darovania potravín a ich ďalšieho prerozdeľovania na ľudskú spotrebu, pričom sa zabezpečí uprednostnenie ľudskej spotreby pred použitím potravín ako krmiva pre zvieratá a opätovným spracovaním na nepotravinové výrobky;

d) podporu odbornej prípravy a rozvoja zručností, ako aj uľahčenie prístupu k možnostiam financovania, najmä pre malé a stredné podniky a subjekty sociálneho hospodárstva;

e) podporu a propagáciu inovácií a technologických riešení, ktoré prispievajú k predchádzaniu vzniku potravinového odpadu, bez toho, aby bolo dotknuté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/40 (**), a najmä jeho článok 6.

Členské štáty zabezpečia, aby boli všetci relevantní účastníci potravinového dodávateľského reťazca zapojení úmerne k svojej kapacite a úlohe do predchádzania vzniku potravinového odpadu v celom uvedenom dodávateľskom reťazci, s osobitným dôrazom na to, aby sa predišlo neprimeranému vplyvu na malé a stredné podniky. Členské štáty po konzultácii s potravinovými bankami a inými organizáciami zaoberajúcimi sa prerozdeľovaním potravín vo vhodných prípadoch prijmú opatrenia, pri ktorých budú vychádzať z akéhokoľvek existujúceho vnútroštátneho systému darovania potravín a ktorými zabezpečia, aby hospodárske subjekty, ktoré členské štáty identifikovali ako subjekty, ktoré zohrávajú významnú úlohu pri vzniku potravinového odpadu a jeho predchádzaní, navrhli dohody o darovaní potravín potravinovým bankám a iným organizáciám zaoberajúcim sa prerozdeľovaním potravín s cieľom uľahčiť darovanie nepredaných potravín, ktoré sú bezpečné na ľudskú spotrebu, a to za primeraných nákladov pre hospodárske subjekty.

2. Členské štáty monitorujú a posudzujú vykonávanie svojich opatrení na predchádzanie vzniku potravinového odpadu vrátane dodržiavania cieľov znižovania množstva potravinového odpadu uvedených v odseku 4 meraním úrovní potravinového odpadu na základe metodiky stanovenej v súlade s odsekom 3.

3. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 38a s cieľom doplniť túto smernicu, pokiaľ ide o stanovenie spoločnej metodiky a minimálnych požiadaviek na kvalitu jednotného merania úrovní potravinového odpadu.

4. Členské štáty prijmú potrebné a vhodné opatrenia, aby do 31. decembra 2030 dosiahli na vnútroštátnej úrovni tieto ciele zníženia množstva potravinového odpadu:

a) zníženie množstva vzniknutého potravinového odpadu pri spracovaní a výrobe o 10 % v porovnaní s ročným priemerným množstvom potravinového odpadu vzniknutého v rokoch 2021 až 2023;

b) zníženie množstva vzniknutého potravinového odpadu na obyvateľa spoločne v maloobchodnej a inej distribúcii potravín, v reštauráciách a stravovacích službách a v domácnostiach o 30 % v porovnaní s ročným priemerným množstvom potravinového odpadu vzniknutého v rokoch 2021 až 2023.

5. Ak je členský štát v súvislosti s cieľmi znižovania množstva potravinového odpadu schopný poskytnúť údaje za rok pred rokom 2021, ktoré boli zozbierané pomocou metód stanovených v delegovanom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2019/1597 (***) alebo v prípade rokov pred rokom 2020 pomocou metód porovnateľných s metodikou a s minimálnymi požiadavkami na kvalitu jednotného merania úrovní potravinového odpadu stanovenými v uvedenom delegovanom rozhodnutí, môže členský štát použiť skorší rok ako referenčné obdobie. Členský štát oznámi Komisii a ostatným členským štátom svoj zámer použiť skorší rok do 17. apríla 2027 a v prípade roku pred rokom 2020 poskytne Komisii údaje a metódy merania použité na ich zber a verejne ich sprístupní.

6. V záujme podpory členských štátov pri dosahovaní cieľa znižovania množstva potravinového odpadu uvedeného v odseku 4 písm. b) Komisia do 17. októbra 2027 prijme vykonávacie akty, v ktorých sa stanoví korekčný faktor s cieľom zohľadniť nárast alebo pokles cestovného ruchu v porovnaní s referenčným obdobím na účely stanovenia cieľa v oblasti znižovania množstva potravinového odpadu. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 39 ods. 2.

7. Ak sa Komisia domnieva, že údaje týkajúce sa skoršieho roku ako rok 2020 nespĺňajú podmienky stanovené v odseku 5, do šiestich mesiacov od doručenia oznámenia v súlade s uvedeným odsekom prijme rozhodnutie, v ktorom členský štát požiada, aby za referenčné obdobie použil ročný priemer v rokoch 2021 až 2023, rok 2020 alebo iný rok pred rokom 2020, než navrhol členský štát.

8. Komisia do 31. decembra 2027 preskúma ciele, ktoré sa majú dosiahnuť do roku 2030, stanovené v odseku 4, aby sa vo vhodných prípadoch upravili a/alebo rozšírili na ostatné články potravinového dodávateľského reťazca a zvážilo sa stanovenie nových cieľov po roku 2030.

Preskúmanie uvedené v prvom pododseku zahŕňa:

a) posúdenie rozsahu a príčin vzniku potravinového odpadu a potravinových strát v prvovýrobe a určenie a posúdenie použiteľnosti vhodných nástrojov na zníženie množstva takéhoto odpadu a takýchto strát;

b) posúdenie možnosti zaviesť právne záväzné ciele, pokiaľ ide o odsek 4 písm. a) a b), ktoré sa majú dosiahnuť do roku 2035, a

c) posúdenie vplyvu zmien úrovní výroby na dosiahnutie cieľa zníženia množstva potravinového odpadu, pokiaľ ide o odsek 4 písm. a).

Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu, ku ktorej vo vhodných prípadoch pripojí legislatívny návrh.

9. Členské štáty koordinujú svoje opatrenia na predchádzanie vzniku potravinového odpadu a vymieňajú si najlepšie postupy, a to aj prostredníctvom platformy EÚ pre potravinové straty a plytvanie potravinami.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

(**) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/40 z 19. decembra 2024 o obaloch a odpade z obalov, o zmene nariadenia (EÚ) 2019/1020 a smernice (EÚ) 2019/904 a o zrušení smernice 94/62/ES (Ú. v. EÚ L, 2025/40, 22.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/40/oj).

(***) Delegované rozhodnutie Komisie (EÚ) 2019/1597 z 3. mája 2019, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES, pokiaľ ide o spoločnú metodiku a minimálne požiadavky na kvalitu jednotného merania úrovní potravinového odpadu (Ú. v. EÚ L 248, 27.9.2019, s. 77, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_del/2019/1597/oj).“

5. V článku 11 ods. 1 sa za tretí pododsek vkladá tento pododsek:

„Členské štáty v záujme splnenia cieľov tohto článku zabezpečia, aby bola zavedená potrebná infraštruktúra na triedený zber odpadu, a to aj pokiaľ ide o dostatočný rozsah materiálov, ktoré sa zbierajú oddelene, a dostatočné územné pokrytie miestami triedeného zberu v súlade s článkom 28 ods. 3 písm. cb).“

6. V článku 11b sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Komisia v spolupráci s Európskou environmentálnou agentúrou vypracuje správy o pokroku pri dosahovaní cieľov stanovených v článku 9a ods. 4, článku 11 ods. 2 písm. c), d) a e) a v článku 11 ods. 3, a to najneskôr tri roky pred uplynutím každej z lehôt stanovených v uvedených ustanoveniach.“

7. Vkladajú sa tieto články:

„*Článok 22a*

Systém rozšírenej zodpovednosti výrobcu za textil

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa na výrobcov vzťahovala rozšírená zodpovednosť výrobcu za textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc, ktoré prvýkrát sprístupňujú na trhu v súlade s článkami 8 a 8a.

2. Členské štáty môžu zriadiť systém rozšírenej zodpovednosti výrobcu pre výrobcov matracov v súlade s článkami 8 a 8a.

3. Členské štáty zabezpečia, aby výrobca v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 4b písm. d) usadený v inom členskom štáte, ktorý sprístupňuje textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc po prvýkrát na ich území, písomným poverením vymenoval právnickú alebo fyzickú osobu usadenú na ich území za svojho splnomocneného zástupcu na účely plnenia povinností výrobcu týkajúcich sa systému rozšírenej zodpovednosti výrobcu na ich území.

Členské štáty môžu stanoviť, že výrobca v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 4b písm. d) usadený v tretej krajine, ktorý sprístupňuje textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc po prvýkrát na ich území, má písomným poverením vymenovať právnickú alebo fyzickú osobu usadenú na ich území za svojho splnomocneného zástupcu na účely plnenia povinností výrobcu týkajúcich sa systému rozšírenej zodpovednosti výrobcu na ich území.

4. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že si to výrobca v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 4b písm. d) želá, mohla prípadné povinnosti podľa odseku 3 tohto článku v mene výrobcu plniť organizácia zodpovednosti výrobcov vymenovaná písomným poverením. Ak výrobca poveril takúto organizáciu zodpovednosti výrobcov, táto organizácia musí primerane plniť povinnosti vyplývajúce z tohto článku, ak členský štát nestanoví inak.

5. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 38a s cieľom zmeniť prílohu IVc k tejto smernici, aby zosúladila číselné znaky kombinovanej nomenklatúry (KN), ktoré sú v nej uvedené, s číselnými znakmi KN uvedenými v prílohe I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 [1]*.

6. Členské štáty v súlade s článkom 8a ods. 1 písm. a) jednoznačne vymedzia úlohy a zodpovednosť relevantných aktérov zapojených do vykonávania, monitorovania a overovania systému rozšírenej zodpovednosti výrobcu uvedeného v odseku 1 tohto článku.

7. Členské štáty v súlade s článkom 8a ods. 6 zabezpečia, aby boli do vykonávania systému rozšírenej zodpovednosti výrobcu zapojení relevantní aktéri. Títo relevantní aktéri zahŕňajú aspoň:

a) výrobcov, ktorí sprístupňujú výrobky na trhu;

b) organizácie vykonávajúce povinnosti vyplývajúce z rozšírenej zodpovednosti výrobcu v mene výrobcov, ktorí sprístupňujú výrobky na trhu;

c) súkromných alebo verejných prevádzkovateľov v oblasti nakladania s odpadom;

d) miestne orgány;

e) prevádzkovateľov v oblasti opätovného použitia a prípravy na opätovné použitie;

f) subjekty sociálneho hospodárstva vrátane miestnych sociálnych podnikov.

8. Členské štáty zabezpečia, aby výrobcovia textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc pokryli náklady týchto činností:

a) zber použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc a následné nakladanie s odpadom, čo zahŕňa:

i) zber týchto použitých výrobkov na opätovné použitie a triedený zber odpadových výrobkov na prípravu na opätovné použitie a na recykláciu v súlade s článkami 22c a 22d;

ii) prepravu zozbieraných použitých a odpadových výrobkov uvedených v bode i) na následné triedenie na opätovné použitie, na prípravu na opätovné použitie a na recykláciu, v súlade s článkom 22d;

iii) triedenie, prípravu na opätovné použitie, recykláciu a iné činnosti zhodnocovania a zneškodňovanie zozbieraných použitých a odpadových výrobkov uvedených v bode i);

iv) zber, prepravu a spracovanie odpadu, ktorý vznikne po vykonaní činností uvedených v bodoch i), ii) a iii) subjektmi sociálneho hospodárstva a inými aktérmi, ktorí sú súčasťou systému zberu uvedeného v článku 22c ods. 8 a 11;

b) vykonávanie prieskumu zloženia zozbieraného zmesového komunálneho odpadu v súlade s článkom 22d ods. 6;

c) poskytovanie informácií, a to aj prostredníctvom vhodných informačných kampaní, o udržateľnej spotrebe, predchádzaní vzniku odpadu, opätovnom použití, príprave na opätovné použitie vrátane opravy, o recyklácii, inom zhodnocovaní a zneškodňovaní textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov v súlade s článkom 22c ods. 14, 15 a 18;

d) zhromažďovanie a nahlasovanie údajov príslušným orgánom v súlade s článkom 37;

e) podpora výskumu a vývoja s cieľom zlepšiť navrhovanie výrobkov z hľadiska aspektov výrobkov uvedených v článku 5 nariadenia (EÚ) 2024/1781 a podpora činností predchádzania vzniku odpadu a nakladania s ním v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva s cieľom zvýšiť recykláciu vlákien v uzavretom cykle bez toho, aby boli dotknuté pravidlá Únie v oblasti štátnej pomoci.

9. Členské štáty môžu rozhodnúť, že výrobcovia textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc majú čiastočne alebo úplne pokryť náklady uvedené v odseku 8 písm. a) tohto článku na odpadové textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc končiace v zmesovom komunálnom odpade.

10. Členské štáty zabezpečia, aby výrobcovia textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc pokryli náklady uvedené v odseku 8 tohto článku v súvislosti s použitými a odpadovými textilnými, s textíliami súvisiacimi a obuvníckymi výrobkami uvedenými v prílohe IVc, ktoré sú uložené na zberných miestach zriadených v súlade s článkom 22c ods. 8 a 11, ak boli takéto výrobky vrátane všetkých použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov, ktoré mohli byť zozbierané prostredníctvom súkromných systémov spätného zberu a neskôr zlúčené s textíliami zozbieranými podľa článku 22c ods. 8, prvýkrát sprístupnené na trhu po 16. októbri 2025, ak je v danom členskom štáte k uvedenému dňu už zavedený systém rozšírenej zodpovednosti výrobcu pre textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc v súlade s článkami 8 a 8a.

11. Členské štáty zabezpečia, aby výrobcovia textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc pokryli náklady uvedené v odseku 8 tohto článku v súvislosti s použitými a odpadovými textilnými, s textíliami súvisiacimi a obuvníckymi výrobkami uvedenými v prílohe IVc, ktoré sú uložené na zberných miestach zriadených v súlade s článkom 22c ods. 8 a 11, ak boli takéto výrobky vrátane všetkých použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov, ktoré mohli byť zozbierané prostredníctvom súkromných systémov spätného zberu a neskôr zlúčené s textíliami zozbieranými podľa článku 22c ods. 8, prvýkrát sprístupnené na trhu:

a) odo dňa, kedy daný členský štát uviedol do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dodržiavanie smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/1892 [2]* podľa článku 2 ods. 1 uvedenej smernice, alebo

b) najneskôr od 17. apríla 2028, ak je v danom členskom štáte zavedený systém rozšírenej zodpovednosti výrobcu pre textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc v súlade s odsekom 1 tohto článku od 16. októbra 2025.

12. Náklady, ktoré sa majú pokryť, uvedené v odseku 8 nesmú presiahnuť náklady potrebné na nákladovo efektívne poskytovanie služieb uvedených v danom odseku a musia sa medzi relevantnými aktérmi stanoviť transparentným spôsobom v súlade s odsekom 7.

13. V záujme dodržania článku 30 ods. 1 písm. d) a e) nariadenia (EÚ) 2022/2065 členské štáty zabezpečia, aby poskytovatelia online platforiem, ktorí patria do rozsahu pôsobnosti kapitoly III oddielu 4 uvedeného nariadenia a ktorí umožňujú spotrebiteľom uzatvárať zmluvy na diaľku s výrobcami, ktorí ponúkajú textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc spotrebiteľom nachádzajúcim sa v Únii, získali od výrobcov predtým, ako im umožnia využívať ich služby, tieto informácie:

a) informácie o registrácii v registri výrobcov uvedenom v článku 22b v členskom štáte, v ktorom sa spotrebiteľ nachádza, a registračné číslo alebo registračné čísla výrobcu v uvedenom registri;

b) čestné vyhlásenie výrobcu, ktorým sa zaväzuje ponúkať len textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc, v súvislosti s ktorými sú v členskom štáte, v ktorom sa spotrebiteľ nachádza, splnené požiadavky rozšírenej zodpovednosti výrobcu uvedené v odsekoch 1 a 8 tohto článku a v článku 22c ods. 1.

14. Členské štáty zabezpečia, aby sa systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcov stanovené v odseku 1 tohto článku zriadili do 17. apríla 2028 v súlade s článkami 8, 8a, 22a až 22d.

15. Členské štáty prijmú opatrenia, aby výrobcovia, ktorí ponúkajú textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc koncovým používateľom nachádzajúcim sa v Únii, poskytovali poskytovateľom logistických služieb informácie uvedené v odseku 13, a to v čase uzavretia zmluvy medzi poskytovateľom logistických služieb a výrobcom o ktorejkoľvek zo služieb uvedených v článku 3 bode 11 nariadenia (EÚ) 2019/1020.

16. Členské štáty zabezpečia, aby poskytovateľ logistických služieb po prijatí informácií uvedených v odseku 15 a v čase uzavretia zmluvy medzi poskytovateľom logistických služieb a výrobcom o ktorejkoľvek zo služieb uvedených v článku 3 bode 11 nariadenia (EÚ) 2019/1020 vynaložil maximálne úsilie na posúdenie toho, či sú informácie uvedené v odseku 15 tohto článku spoľahlivé a úplné, a to prostredníctvom akejkoľvek voľne prístupnej oficiálnej online databázy alebo online rozhrania, ktoré sprístupnili členské štáty alebo Únia, alebo prostredníctvom žiadostí o poskytnutie podporných dokumentov zo spoľahlivých zdrojov adresovaných výrobcovi. Na účely tejto smernice sú za presnosť poskytnutých informácií zodpovední výrobcovia.

Členské štáty zabezpečia, aby:

a) poskytovateľ logistických služieb v prípade, že získa dostatočné indície alebo má dôvod domnievať sa, že ktorákoľvek informácia uvedená v odseku 15 získaná od dotknutého výrobcu je nepresná, neúplná alebo neaktuálna, požiadal výrobcu, aby túto situáciu bezodkladne alebo v lehote stanovenej právnymi predpismi Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi opravil, doplnil alebo aktualizoval, a

b) poskytovateľ logistických služieb v prípade, že výrobca uvedené informácie neopraví, nedoplní ani neaktualizuje, urýchlene pozastavil poskytovanie svojich služieb tomuto výrobcovi v súvislosti s ponukou textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc koncovým používateľom nachádzajúcim sa v Únii až do úplného splnenia uvedenej žiadosti; poskytovateľ logistických služieb uvedie výrobcovi dôvody pozastavenia poskytovania služby.

17. Bez toho, aby bol dotknutý článok 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1150 ([3])*, ak poskytovateľ logistických služieb pozastaví poskytovanie svojej služby podľa odseku 16 tohto článku, členské štáty zabezpečia, aby dotknutý výrobca mal právo napadnúť pozastavenie poskytovania služby zo strany poskytovateľa logistických služieb na súde jedného z členských štátov, v ktorom je poskytovateľ logistických služieb usadený.

Článok 22b

Register výrobcov textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov

1. Členské štáty zriadia register výrobcov textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc (ďalej len „register výrobcov“) s cieľom monitorovať, či títo výrobcovia dodržiavajú článok 22a a článok 22c ods. 1.

Komisia zriadi webové sídlo s odkazmi na všetky vnútroštátne registre výrobcov s cieľom uľahčiť registráciu výrobcov vo všetkých členských štátoch. Členské štáty informujú Komisiu o odkaze na svoje vnútroštátne registre výrobcov do 30 dní od spustenia registrov. Informácie o každom registri výrobcov musia byť ľahko a bezplatne verejne dostupné, strojovo čitateľné, musia sa dať triediť a prehľadávať a musia byť v súlade s otvorenými normami pre používanie tretími stranami. Poskytovaním informácií verejnosti podľa tohto odseku nie je dotknuté zachovávanie obchodného a priemyselného tajomstva citlivých informácií v súlade s príslušnými právnymi predpismi Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi.

2. Členské štáty zabezpečia, aby boli výrobcovia povinní zaregistrovať sa v registri výrobcov. Na tento účel členské štáty musia požadovať od výrobcov, aby podali žiadosť o registráciu v každom členskom štáte, v ktorom po prvýkrát sprístupňujú na trhu textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc.

3. Členské štáty povolia výrobcom, aby po prvýkrát sprístupnili na trhu textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc len vtedy, keď sú títo výrobcovia – alebo v prípade povolenia ich splnomocnení zástupcovia pre rozšírenú zodpovednosť výrobcu – v danom členskom štáte registrovaní.

4. Žiadosť o registráciu musí obsahovať tieto informácie:

a) názov, ochrannú známku a obchodnú značku, ak existujú, pod ktorými výrobca pôsobí v dotknutom členskom štáte, a adresu výrobcu vrátane poštového smerovacieho čísla a obce, ulice a čísla a krajiny, telefónu, ak existuje, webovej a e-mailovej adresy a jednotného kontaktného miesta;

b) národný identifikačný kód výrobcu vrátane jeho čísla v obchodnom registri alebo rovnocenného úradného registračného čísla a únijného alebo vnútroštátneho daňového identifikačného čísla;

c) číselné znaky KN textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc, ktoré má výrobca v úmysle po prvýkrát sprístupniť na trhu;

d) názov, poštové smerovacie číslo, obec, ulicu a číslo, krajinu, telefón, ak existuje, webovú adresu, e-mailovú adresu a vnútroštátny identifikačný kód organizácie zodpovednosti výrobcov, číslo v obchodnom registri alebo rovnocenné úradné registračné číslo, únijné alebo vnútroštátne daňové identifikačné číslo organizácie zodpovednosti výrobcov a poverenie zastupovaného výrobcu;

e) vyhlásenie výrobcu alebo v príslušných prípadoch jeho splnomocneného zástupcu pre rozšírenú zodpovednosť výrobcu, alebo organizácie zodpovednosti výrobcov, v ktorom sa uvádza, že poskytnuté informácie sú pravdivé.

5. Členské štáty zabezpečia, aby povinnosti vyplývajúce z tohto článku mohla v mene výrobcu plniť organizácia zodpovednosti výrobcov na základe písomného poverenia.

Ak výrobca poveril organizáciu zodpovednosti výrobcov, táto organizácia musí primerane plniť povinnosti vyplývajúce z tohto článku, ak členský štát nestanoví inak.

6. Členské štáty zabezpečia, aby príslušný orgán:

a) prijímal žiadosti o registráciu výrobcov uvedené v odseku 2 prostredníctvom systému elektronického spracovania údajov, ktorého podrobnosti sa sprístupnia na webovom sídle príslušného orgánu;

b) udelil registráciu a poskytol registračné číslo najneskôr do 12 týždňov odo dňa predloženia všetkých informácií stanovených v odseku 4;

c) bol schopný stanoviť podrobné podmienky týkajúce sa predmetných požiadaviek a procesu registrácie bez toho, aby k požiadavkám stanoveným v odseku 4 doplnil ďalšie podstatné požiadavky;

d) bol schopný výrobcom za spracovanie žiadostí v zmysle odseku 2 účtovať poplatky, ktoré vychádzajú z nákladov a sú primerané.

7. Príslušný orgán môže zamietnuť alebo zrušiť registráciu výrobcu, ak informácie uvedené v odseku 4 a súvisiace doklady nie sú poskytnuté alebo sú nedostatočné, alebo ak výrobca už nespĺňa požiadavky stanovené v odseku 4 písm. d).

8. Členské štáty vyžadujú, aby výrobca alebo v príslušných prípadoch splnomocnený zástupca pre rozšírenú zodpovednosť výrobcu, alebo organizácia zodpovednosti výrobcov bez zbytočného odkladu oznámili príslušnému orgánu akékoľvek zmeny informácií obsiahnutých v registrácii v súlade s odsekom 4 písm. d) a akékoľvek trvalé ukončenie prvého sprístupnenia textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov uvedených v registrácii na trhu. Ak výrobca zanikne, z registra výrobcov sa vylúči.

9. Ak informácie v registri výrobcov nie sú verejne prístupné, členské štáty zabezpečia, aby sa poskytovateľom online platforiem, ktoré umožňujú spotrebiteľom uzatvárať zmluvy na diaľku s výrobcami a s poskytovateľmi logistických služieb, ktorí uzatvárajú zmluvy o ktorejkoľvek zo služieb uvedených v článku 3 bode 11 nariadenia (EÚ) 2019/1020 s výrobcami, ktorí koncovým používateľom ponúkajú textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc, poskytol bezplatný prístup k registru výrobcov.

10. Komisia prijme do 17. apríla 2027 vykonávacie akty, ktorými sa stanoví harmonizovaný formát registrácie v registri výrobcov na základe požiadaviek na informácie stanovených v odseku 4 tohto článku. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 39 ods. 2.

Článok 22c

Organizácie zodpovednosti výrobcov za textil

1. Členské štáty zabezpečia, aby výrobcovia textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc poverili organizáciu zodpovednosti výrobcov, aby v ich mene plnila ich povinnosti vyplývajúce z rozšírenej zodpovednosti výrobcu stanovené v článku 22a.

2. Členské štáty vyžadujú od organizácií zodpovednosti výrobcov, ktoré majú v úmysle plniť povinnosti vyplývajúce z rozšírenej zodpovednosti výrobcu v mene výrobcov v súlade s článkom 8a ods. 3, článkami 22a, 22b a 22d a týmto článkom, aby získali povolenie od príslušného orgánu.

3. Členské štáty stanovia kritériá týkajúce sa kvalifikácie, ktoré musia mať organizácie zodpovednosti výrobcov, aby mohli byť v mene výrobcov poverené plniť povinnosti vyplývajúce z rozšírenej zodpovednosti výrobcov. Členské štáty predovšetkým vyžadujú, aby organizácie zodpovednosti výrobcov preukázali potrebné odborné znalosti v oblasti nakladania s odpadom a udržateľnosti.

4. Členské štáty sa môžu odchýliť od povinnosti uvedenej v odseku 3 pod podmienkou, že do 16. októbra 2025 už stanovili kritériá, ktorými sa zabezpečí, že organizácia zodpovednosti výrobcov môže byť poverená plnením povinností vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcov v mene výrobcov len vtedy, ak preukáže svoje odborné znalosti v oblasti nakladania s odpadom, pričom sa uvedenými kritériami zabezpečí aj to, že organizácia zodpovednosti výrobcov bude s odpadom nakladať udržateľným spôsobom a obmedzí vplyv nakladania s odpadom na životné prostredie.

5. Bez toho, aby bol dotknutý článok 8a ods. 4, členské štáty vyžadujú od organizácií zodpovednosti výrobcov, aby zabezpečili, že finančné príspevky, ktoré im vyplácajú výrobcovia textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc:

a) vychádzajú z hmotnosti a vo vhodných prípadoch z množstva príslušných výrobkov a v prípade textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc sú upravené na základe požiadaviek na ekodizajn prijatých podľa nariadenia (EÚ) 2024/1781, ktoré sú najrelevantnejšie z hľadiska predchádzania vzniku odpadu z textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov a z hľadiska ich spracovania v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a z hľadiska zodpovedajúcich metodík merania týchto kritérií prijatých podľa uvedeného nariadenia alebo na základe iného práva Únie, ktorým sa stanovujú harmonizované kritériá udržateľnosti a metódy merania pre textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky, a zabezpečujú zlepšenie environmentálnej udržateľnosti a obehovosti týchto výrobkov;

b) zohľadňujú príjmy organizácií zodpovednosti výrobcov z opätovného použitia, prípravy na opätovné použitie alebo z hodnoty druhotných surovín z recyklovaných odpadových textílií;

c) zabezpečujú rovnaké zaobchádzanie s výrobcami bez ohľadu na ich pôvod alebo veľkosť a bez toho, aby neprimerane zaťažovali výrobcov malých množstiev textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc vrátane malých a stredných podnikov.

6. Ak je vhodné riešiť problémy spojené s praxou ultrarýchlej a rýchlej módy a súvisiacim nadmerným vznikom odpadu z textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc, členské štáty môžu od organizácií zodpovednosti výrobcov požadovať, aby upravili finančný príspevok na základe praxe výrobcov týkajúcej sa textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc, vychádzajúc pritom zo životnosti výrobku vyplývajúcej z takejto praxe, dĺžky použiteľnosti týchto výrobkov po prvom používateľovi a príspevku k uzavretiu cyklu týchto výrobkov premenou odpadových textílií na suroviny pre nové výrobné reťazce.

7. Ak je potrebné predísť narušeniu vnútorného trhu a zabezpečiť dodržanie požiadaviek na ekodizajn prijatých podľa článku 4 v spojení s článkom 5 nariadenia (EÚ) 2024/1781, Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa stanovia kritériá modulácie poplatkov na účely uplatňovania odseku 5 písm. a) a odseku 6 tohto článku. Uvedené vykonávacie akty, ktoré sa nesmú týkať presného určenia výšky príspevkov, sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 39 ods. 2 tejto smernice.

8. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie zodpovednosti výrobcov zriadili systém triedeného zberu pre použité a odpadové textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc bez ohľadu na ich povahu, materiálové zloženie, stav, názov, značku, ochrannú známku alebo pôvod na území členského štátu, v ktorom tieto výrobky po prvýkrát sprístupňujú na trhu. Systém triedeného zberu musí:

a) ponúkať aktérom uvedeným v odseku 9 písm. a) zber takýchto použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov a zabezpečovať praktické opatrenia potrebné na zber a prepravu takýchto použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov vrátane bezplatného poskytovania vhodných zberných a prepravných kontajnerov zberným miestam, ktoré sú súčasťou systému zberu organizácie zodpovednosti výrobcov;

b) zabezpečiť bezplatný zber takýchto použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov zozbieraných prostredníctvom zberných miest, ktoré sú súčasťou systému zberu organizácie zodpovednosti výrobcov, s frekvenciou prispôsobenou zahrnutej oblasti a objemu takýchto použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov, ktoré sa zvyčajne zbierajú prostredníctvom týchto zberných miest;

c) zabezpečiť bezplatný zber odpadu vytvoreného subjektmi sociálneho hospodárstva a inými aktérmi z takýchto použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov zozbieraných prostredníctvom zberných miest, ktoré sú súčasťou systému zberu organizácie zodpovednosti výrobcov, a to koordináciou medzi organizáciou zodpovednosti výrobcov a subjektmi sociálneho hospodárstva a takýmito inými subjektmi.

Akákoľvek koordinácia medzi organizáciami zodpovednosti výrobcov naďalej podlieha právu Únie v oblasti hospodárskej súťaže.

9. Členské štáty zabezpečia, aby systém zberu uvedený v odseku 8:

a) pozostával zo zberných miest zriadených v ich mene organizáciami zodpovednosti výrobcov a prevádzkovateľmi v oblasti nakladania s odpadom v spolupráci s jedným alebo viacerými z týchto aktérov: subjekty sociálneho hospodárstva, maloobchodní predajcovia, verejné orgány alebo tretie strany, ktoré v mene týchto orgánov vykonávajú zber použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc, a prevádzkovatelia dobrovoľných zberných miest;

b) zahŕňal celé územie členského štátu s prihliadnutím na počet obyvateľov a hustotu obyvateľstva, očakávaný objem použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc, dostupnosť a blízkosť ku koncovým používateľom, pričom by sa nemal obmedzovať na oblasti, v ktorých je zber a následné nakladanie s týmito výrobkami ziskové;

c) udržiaval trvalý a technicky uskutočniteľný nárast triedeného zberu a zodpovedajúci pokles zberu zmesového komunálneho odpadu z použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc, a to na základe dostupných osvedčených postupov.

10. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie zodpovednosti výrobcov nemohli odmietnuť účasť miestnych verejných orgánov, subjektov sociálneho hospodárstva alebo iných prevádzkovateľov v oblasti opätovného použitia na systéme triedeného zberu zriadenom podľa odseku 8.

11. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 8 písm. a) a b) a odsek 9 písm. a), členské štáty zabezpečia, aby sa subjektom sociálneho hospodárstva umožnilo udržiavať a prevádzkovať ich vlastné miesta triedeného zberu a aby sa s nimi zaobchádzalo rovnako alebo prednostne, pokiaľ ide o lokalitu miest triedeného zberu. Členské štáty zabezpečia, aby sa od subjektov sociálneho hospodárstva, ktoré sú zapojené do systému zberu v súlade s odsekom 9 písm. a), nepožadovalo odovzdávanie zozbieraných použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc organizácii zodpovednosti výrobcov.

12. Členské štáty zabezpečia, aby subjekty sociálneho hospodárstva, ktoré prevádzkujú svoje vlastné miesta triedeného zberu v súlade s odsekom 11, predkladali aspoň raz ročne príslušnému orgánu informácie týkajúce sa množstva oddelene zozbieraných použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc vyjadreného hmotnosťou, pričom uvedú:

a) množstvo vyjadrené hmotnosťou posúdené ako vhodné na opätovné použitie, a to podľa možnosti s uvedením vyvezeného množstva vyjadreného hmotnosťou;

b) množstvo vyjadrené hmotnosťou určené na prípravu na opätovné použitie a recykláciu, pričom sa osobitne uvedie recyklácia vlákien v uzavretom cykle, ak je k dispozícii, a to podľa možnosti s uvedením vyvezeného množstva vyjadreného hmotnosťou, a

c) množstvo vyjadrené hmotnosťou určené na iné zhodnotenie alebo zneškodnenie.

13. Odchylne od odseku 12 môžu členské štáty čiastočne alebo úplne oslobodiť subjekty sociálneho hospodárstva od povinnosti nahlasovať údaje uvedené v odseku 12, ak by plnenie takýchto povinností viedlo k neprimeranému administratívnemu zaťaženiu uvedených subjektov.

14. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie zodpovednosti výrobcov okrem informácií uvedených v článku 8a ods. 2 poskytovali koncovým používateľom v súvislosti s textilnými, s textíliami súvisiacimi alebo obuvníckymi výrobkami uvedenými v prílohe IVc, ktoré výrobcovia sprístupňujú na trhu po prvýkrát, tieto informácie týkajúce sa udržateľnej spotreby vrátane možností používania výrobkov z druhej ruky, opätovného použitia textílií a obuvi a nakladania s nimi po skončení životnosti:

a) úloha koncových používateľov pri prispievaní k predchádzaniu vzniku odpadu vrátane akýchkoľvek najlepších postupov, najmä podporou udržateľných modelov spotreby a podporou dobrej starostlivosti o výrobky počas ich používania;

b) opatrenia týkajúce sa opätovného použitia a opravy, ktoré sú k dispozícii pre textílie a obuv;

c) umiestnenie zberných miest;

d) úloha koncových používateľov pri správnom prispievaní k triedenému zberu použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov, a to aj prostredníctvom darovania;

e) vplyv na životné prostredie, ľudské zdravie, ako aj na sociálne a ľudské práva, ktorý má textilná výroba, najmä prax a spotreba ‚rýchlej módy', recyklácia a iné zhodnocovanie a zneškodňovanie a nevhodné vyraďovanie odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov, akým je znečisťovanie odpadom alebo vyhadzovanie do zmiešaného komunálneho odpadu, ako aj kroky prijaté na zmiernenie vplyvu na životné prostredie a zdravie ľudí.

15. Členské štáty zabezpečia, aby organizácia zodpovednosti výrobcov pravidelne poskytovala informácie uvedené v odseku 14 a aby tieto informácie boli aktuálne a poskytovali sa prostredníctvom:

a) webového sídla alebo iných prostriedkov elektronickej komunikácie;

b) oznámení vo verejných priestoroch a na zbernom mieste;

c) vzdelávacích programov, kampaní na zvyšovanie informovanosti a činností zameraných na zapojenie komunít;

d) informačných tabúľ v jazyku alebo jazykoch, ktoré sú pre používateľov a spotrebiteľov ľahko zrozumiteľné.

16. Ak sú v členskom štáte viaceré organizácie zodpovednosti výrobcov poverené v mene výrobcov plniť povinnosti vyplývajúce z rozšírenej zodpovednosti výrobcu, členské štáty zabezpečia, aby uvedené organizácie zodpovednosti výrobcov pokrývali celé územie členského štátu s cieľom poskytovať jednotnú kvalitu služieb systému triedeného zberu použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc na celom území.

Členské štáty určia príslušný orgán alebo vymenujú nezávislú tretiu stranu, aby dohliadali nad tým, aby si organizácie zodpovednosti výrobcov plnili svoje povinnosti koordinovane a v súlade s právom Únie v oblasti hospodárskej súťaže. Členské štáty, v ktorých je len jedna organizácia zodpovednosti výrobcov poverená plniť povinnosti rozšírenej zodpovednosti výrobcov v mene výrobcov, môžu určiť príslušný orgán alebo vymenovať nezávislú tretiu stranu, aby dohliadali nad tým, aby si organizácia zodpovednosti výrobcov plnila svoje povinnosti v súlade s právom Únie v oblasti hospodárskej súťaže.

17. Členské štáty vyžadujú, aby organizácie zodpovednosti výrobcov zabezpečovali dôvernosť údajov, ktorými disponujú, pokiaľ ide o informácie chránené vlastníckymi právami alebo informácie priamo priraditeľné k jednotlivým výrobcom alebo ich splnomocneným zástupcom.

18. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie zodpovednosti výrobcov okrem informácií uvedených v článku 8a ods. 3 písm. e) na svojich webových sídlach uverejňovali:

a) aspoň raz ročne, s výhradou obchodného a priemyselného tajomstva, informácie o:

i) množstve výrobkov sprístupnených na trhu po prvýkrát vrátane množstva vyjadreného hmotnosťou;

ii) množstve triedeného zberu použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc vyjadrenom hmotnosťou, pričom sa osobitne uvedú takéto nepredané výrobky;

iii) miere opätovného použitia, prípravy na opätovné použitie a recyklácie, pričom sa osobitne uvedie miera recyklácie vlákien v uzavretom cykle, ktorú dosiahla organizácia zodpovednosti výrobcov;

iv) miere iného zhodnocovania a zneškodňovania a

v) miere vývozu použitých textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc posúdených ako vhodné na opätovné použitie a vývozu odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc;

b) informácie o postupe výberu prevádzkovateľov v oblasti nakladania s odpadom vybraných v súlade s odsekom 19.

19. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie zodpovednosti výrobcov zaistili pre prevádzkovateľov v oblasti nakladania s odpadom nediskriminačný postup výberu založený na transparentných kritériách na vyhodnotenie ponúk bez toho, aby sa neúmerne zaťažili malé a stredné podniky, pri obstarávaní:

a) služieb nakladania s odpadom od prevádzkovateľov v oblasti nakladania s odpadom uvedených v odseku 9 písm. a) a

b) následného spracovania odpadu.

20. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie zodpovednosti výrobcov každoročne poskytovali príslušným orgánom informácie uvedené v odseku 18 písm. a) a b), vrátane relevantných informácií uvedených v odseku 18 písm. a), ktoré sa každoročne vyžadujú od výrobcov textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc, ktoré boli sprístupnené na trhu po prvýkrát. Členské štáty zabezpečia, aby organizácie zodpovednosti výrobcov uvádzali v prípade informácií uvedených v odseku 18 písm. a) bodoch iii), iv) a v) množstvo vyjadrené hmotnosťou.

Odchylne od prvého pododseku tohto odseku členské štáty vyžadujú, aby organizácie zodpovednosti výrobcov od výrobcov, ktorí sú podnikmi, ktoré zamestnávajú menej ako 10 osôb a ktorých ročný obrat a ročná súvaha nepresahuje 2 milióny EUR, požadovali, aby každoročne predkladali len informácie uvedené v odseku 18 písm. a) bode i).

Komisia zmení vykonávacie rozhodnutia Komisie (EÚ) 2019/1004 ([4])* a (EÚ) 2021/19 ([5])* tak, aby v súlade s článkom 37 ods. 7 tejto smernice zahŕňali informácie uvedené v prvom pododseku. Zmenené vykonávacie akty budú zahŕňať:

a) informácie o harmonogramoch nahlasovania údajov;

b) špecifikácie štruktúry a formátu nahlasovania údajov s cieľom zabezpečiť pre organizácie zodpovednosti výrobcov jednotnosť, konzistentnosť a jednoduchú konsolidáciu údajov.

Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 39 ods. 2.

Článok 22d

Nakladanie s odpadovými textíliami

1. Členské štáty zabezpečia, aby infraštruktúra na zber, nakladanie a vykladanie, prepravu a skladovanie, ako aj s nimi súvisiace činnosti vrátane nakladania s použitými a odpadovými textíliami a následné postupy triedenia a spracovania boli chránené pred nepriaznivými poveternostnými podmienkami a inými zdrojmi kontaminácie s cieľom zabrániť poškodeniu a krížovej kontaminácii vyzbieraných použitých a odpadových textílií. Oddelene vyzbieraný použitý a odpadový textil prejde na mieste triedeného zberu alebo v zariadení na triedenie odborným skríningom, aby sa identifikovali a odstránili necieľové položky alebo materiály, alebo látky, ktoré sú možnými zdrojmi kontaminácie.

2. Členské štáty zabezpečia, aby sa použité a odpadové textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky zbierané oddelene, a to aj v súlade s článkom 22c ods. 8 a 11, považovali pri zbere za odpad.

Pokiaľ ide o textílie iné ako výrobky uvedené v prílohe IVc, ako aj o vyradené nepredané textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc, členské štáty zabezpečia, aby sa rôzne zložky textilných materiálov a textilných predmetov uchovávali na mieste vzniku odpadu oddelene, ak takéto oddelenie uľahčuje následné opätovné použitie, prípravu na opätovné použitie alebo recykláciu vrátane recyklácie vlákien v uzavretom cykle, ak to technologický pokrok umožňuje. Takéto oddelené uchovávanie sa uskutočňuje nákladovo efektívnym spôsobom, aby sa maximalizovali zhodnocovanie zdrojov a prínosy pre životné prostredie.

3. Odchylne od odseku 2 sa pri zbere za odpad nepovažujú použité textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky, ktoré koncoví používatelia priamo odovzdajú a prevádzkovateľ v oblasti opätovného použitia alebo subjekty sociálneho hospodárstva ich priamo na zbernom mieste odborne posúdia ako vhodné na opätovné použitie.

4. Členské štáty zabezpečia, aby sa použité a odpadové textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky, ktoré sa zbierajú oddelene, a to aj v súlade s článkom 22c ods. 8 a 11, triedili, aby sa zabezpečilo spracovanie v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva.

5. Členské štáty zabezpečia, aby triedenie použitých a odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov, ktoré sa zbierajú oddelene, a to aj v súlade s článkom 22c ods. 8 a 11, spĺňalo tieto požiadavky:

a) triedením majú vzniknúť textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky na opätovné použitie a prípravu na opätovné použitie, pričom sa vo vhodných prípadoch uprednostňuje miestne triedenie a miestne opätovné použitie;

b) pri triedení na účely opätovného použitia sa triedia textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky na vhodnej úrovni granularity, čo umožňuje triedenie po položkách, pri ktorom sa oddeľujú zložky, ktoré sú vhodné na priame opätovné použitie, od zložiek, ktoré majú prejsť ďalšou prípravou na opätovné použitie, a zameriava sa na konkrétny trh opätovného použitia s uplatňovaním aktuálnych kritérií triedenia relevantných pre prijímajúci trh;

c) položky, ktoré sa vyhodnotia ako nevhodné na opätovné použitie, sa triedia na repasovanie a recykláciu vrátane recyklácie vlákien v uzavretom cykle, ak to technologický pokrok umožňuje, pričom repasovanie má prednosť pred recykláciou;

d) výstup z triedenia a následných činností zhodnocovania určený na opätovné použitie spĺňa kritériá na to, aby sa prestal považovať za odpad, ako sa uvádza v článku 6.

6. Členské štáty sú do 1. januára 2026 a potom každých päť rokov povinné vykonať prieskum zloženia zozbieraného zmesového komunálneho odpadu s cieľom určiť v ňom podiel odpadových textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov, a to vo vhodných prípadoch v súlade s číselnými znakmi KN uvedenými v prílohe IVc. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány mohli na základe získaných informácií požadovať od organizácií zodpovednosti výrobcov, aby prijali nápravné opatrenia na rozšírenie svojej siete zberných miest a uskutočnili informačné kampane v súlade s článkom 22c ods. 14 a 15. Členské štáty zabezpečia, aby boli výsledky uvedených prieskumov dostupné verejnosti.

7. Členské štáty zabezpečia, aby v záujme rozlišovania medzi použitými textilnými, s textíliami súvisiacimi a obuvníckymi výrobkami posúdenými ako vhodné na opätovné použitie a odpadovými textilnými, s textíliami súvisiacimi a obuvníckymi výrobkami mohli príslušné orgány členských štátov kontrolovať prepravu použitých textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov, pri ktorých existuje podozrenie, že ide o odpad, z hľadiska dodržiavania minimálnych požiadaviek stanovených v odsekoch 8 a 9 pre prepravu použitých textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov posúdených ako vhodné na opätovné použitie a zodpovedajúcim spôsobom ju monitorovať.

8. Členské štáty zabezpečia, aby profesionálne zabezpečovaná preprava použitých textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov posúdených ako vhodné na opätovné použitie spĺňala minimálne požiadavky na vedenie záznamov stanovené v odseku 9 a aby boli k zásielkam priložené aspoň tieto informácie:

a) kópia faktúry a zmluvy o predaji alebo prevode vlastníctva textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov, kde sa uvádza, že sú určené na priame opätovné použitie a že sú vhodné na priame opätovné použitie;

b) dôkaz o predchádzajúcom triedení alebo priamom odbornom posúdení, že sú výrobky vhodné na opätovné použitie, vykonanom v súlade s týmto článkom, a ak sú k dispozícii, s kritériami prijatými podľa článku 6 ods. 2, vo forme kópie záznamov o každom bale v zásielke a protokolu obsahujúceho všetky zaznamenané informácie podľa odseku 9 tohto článku;

c) vyhlásenie fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá má v držbe použité textilné, s textíliami súvisiace alebo obuvnícke výrobky posúdené ako vhodné na opätovné použitie a ktorá profesionálne zabezpečuje prepravu použitých textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov posúdených ako vhodné na opätovné použitie, že žiadny z materiálov v zásielke nie je odpadom v zmysle vymedzenia v článku 3 ods. 1.

Členské štáty zabezpečia, aby boli zásielky uvedené v prvom pododseku tohto odseku primerane chránené pred poškodením počas prepravy, nakladania a vykladania, najmä prostredníctvom dostatočného balenia a vhodného uloženia nákladu, čím sa zachová integrita a kvalita textílií určených na opätovné použitie počas celého procesu prepravy.

9. Členské štáty zabezpečia, aby preprava použitých textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov posúdených ako vhodné na opätovné použitie spĺňala tieto minimálne požiadavky na vedenie záznamov:

a) na obale sa bezpečne, ale nie natrvalo, pripevní záznam o triedení, priamom odbornom posúdení, že sú výrobky vhodné na opätovné použitie, alebo o príprave na opätovné použitie;

b) záznam obsahuje tieto informácie:

i) opis položky alebo položiek, ktoré sú obsahom balu, s uvedením najpodrobnejšej granularity triedenia, ktorou textilné položky prešli počas triedenia alebo prípravy na opätovné použitie, ako napríklad druh odevu, veľkosť, farba, pre ktoré pohlavie je určený, materiálové zloženie a akékoľvek iné relevantné vlastnosti, ktoré prispejú k efektívnemu opätovnému použitiu;

ii) názov a adresu spoločnosti zodpovednej za konečné triedenie alebo prípravu na opätovné použitie.

10. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že príslušné orgány alebo orgány zapojené do kontrol zistia, že existuje podozrenie, že zamýšľaná zásielka použitých textilných, s textíliami súvisiacich a obuvníckych výrobkov posúdených ako vhodné na opätovné použitie je odpadom, mohli byť náklady na vhodné analýzy, kontroly a skladovanie použitých textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov posúdených ako vhodné na opätovné použitie, u ktorých existuje podozrenie, že ide o odpad, účtované výrobcom textilných, s textíliami súvisiacich alebo obuvníckych výrobkov uvedených v prílohe IVc, tretím stranám konajúcim v ich mene alebo iným osobám, ktoré zabezpečujú prepravu.

([1])* Nariadenie Rady (EHS) č. 2658/87 z 23. júla 1987 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku (Ú. v. ES L 256, 7.9.1987, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj).

([2])* Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/1892 z 10. septembra 2025, ktorou sa mení smernica 2008/98/ES o odpade (Ú. v. EÚ L, 2025/1892, 26.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/1892/oj).

([3])* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1150 z 20. júna 2019 o podpore spravodlivosti a transparentnosti pre komerčných používateľov online sprostredkovateľských služieb (Ú. v. EÚ L 186, 11.7.2019, s. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1150/oj).

([4])* Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2019/1004 zo 7. júna 2019, ktorým sa stanovujú pravidlá výpočtu, overovania a nahlasovania údajov o odpade v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES a ktorým sa zrušuje vykonávacie rozhodnutie Komisie C(2012) 2384 (Ú. v. EÚ L 163, 20.6.2019, s. 66, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2019/1004/oj).

([5])* Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2021/19 z 18. decembra 2020, ktorým sa stanovuje spoločná metodika a formát nahlasovania opätovného použitia v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES (Ú. v. EÚ L 10, 12.1.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/19/oj).“

8. V článku 29 sa odsek 2a nahrádza takto:

„2a. Členské štáty prijmú osobitné programy predchádzania vzniku potravinového odpadu, ktoré môžu byť prezentované ako súčasť ich programov predchádzania vzniku odpadu.“

9. Dopĺňa sa tento článok:

„*Článok 29a*

Programy predchádzania vzniku potravinového odpadu

1. Členské štáty vyhodnotia a upravia svoje programy predchádzania vzniku potravinového odpadu v záujme splnenia cieľov stanovených v článku 9a ods. 4. Tieto programy musia obsahovať aspoň opatrenia stanovené v článku 9 ods. 1 a článku 9a ods. 1 a v relevantných prípadoch opatrenia uvedené v prílohách IV a IVa a oznámia sa Komisii do 17. októbra 2027.

2. Každý členský štát určí príslušné orgány zodpovedné za koordináciu opatrení na predchádzanie vzniku potravinového odpadu uvedených v článku 9a ods. 1 a vykonávaných v záujme splnenia cieľov stanovených v článku 9a ods. 4 a informuje o tom Komisiu do 17. januára 2026. Komisia následne uverejní tieto informácie na príslušnom webovom sídle.“

10. Článok 37 sa mení takto:

a) v odseku 3 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Členské štáty každoročne nahlasujú Európskej environmentálnej agentúre údaje týkajúce sa vykonávania článku 9 ods. 4 a údaje uvedené v článku 22c ods. 12, článku 22c ods. 18 písm. a) a článku 22c ods. 20. Členské štáty každoročne nahlasujú Komisii údaje týkajúce sa vykonávania článku 9a ods. 2.“;

b) vkladá sa tento odsek:

„5a. Členské štáty zverejnia správy o kontrole kvality týkajúce sa článku 9a ods. 2 po tom, ako posúdia, či by zverejnenie narušilo ochranu dôverných obchodných informácií.“;

c) odsek 7 sa nahrádza takto:

„7. Komisia prijme vykonávacie akty, ktorými sa stanoví formát nahlasovania údajov uvedených v odsekoch 1, 3, 4 a 5 tohto článku. Na účely podávania správ o vykonávaní článku 11 ods. 2 písm. a) a b) členské štáty použijú formát stanovený vo vykonávacom rozhodnutí Komisie z 18. apríla 2012, ktorým sa vydáva dotazník na podávanie správ členských štátov o vykonávaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpade. Na účely nahlasovania údajov o potravinovom odpade sa pri vypracúvaní formátu nahlasovania zohľadní metodika vypracovaná podľa článku 9a ods. 3. Uvedené vykonávacie akty sa prijmú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 39 ods. 2 tejto smernice.“

11. Článok 38a sa mení takto:

a) odseky 2 a 3 sa nahrádzajú takto:

„2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 7 ods. 1, článku 9a ods. 3, článku 11a ods. 10, článku 27 ods. 1 a 4, článku 38 ods. 2 a 3 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 4. júla 2018. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 22a ods. 5 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 17. apríla 2027. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 7 ods. 1, článku 9a ods. 3, článku 11a ods. 10, článku 22a ods. 5, článku 27 ods. 1 a 4, článku 38 ods. 2 a 3 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.“;

b) odsek 6 sa nahrádza takto:

„6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 7 ods. 1, článku 9a ods. 3, článku 11a ods. 10, článku 22a ods. 5, článku 27 ods. 1 a 4, článku 38 ods. 2 a 3 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.“

12. V článku 41 sa dopĺňa tento odsek:

„Články 22a, 22b, 22c a 22d sa uplatňujú na podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 10 osôb a ktorých ročný obrat a ročná súvaha nepresahuje 2 milióny EUR, od 17. apríla 2029.“

13. Dopĺňa sa tento článok:

„*Článok 41a*

Preskúmanie

Komisia do 31. decembra 2029 vyhodnotí túto smernicu a smernicu 1999/31/ES. V hodnotení sa okrem iného posúdi aj:

a) účinnosť finančnej a organizačnej zodpovednosti systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcu za textilné, s textíliami súvisiace a obuvnícke výrobky uvedené v prílohe IVc zriadených podľa tejto smernice z hľadiska pokrytia nákladov vyplývajúcich z uplatňovania požiadaviek stanovených v tejto smernici vrátane posúdenia možnosti požadovať finančný príspevok od komerčných prevádzkovateľov opätovného použitia, najmä od tých väčších;

b) možnosť stanoviť ciele v oblasti predchádzania vzniku odpadu, zberu, prípravy na opätovné použitie a recyklácie odpadového textilu;

c) možnosť zaviesť predbežné triedenie zmesového komunálneho odpadu s cieľom zabrániť tomu, aby sa odpad, ktorý možno zhodnotiť na prípravu na opätovné použitie alebo recykláciu, posielal na spaľovanie alebo na skládky.

Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o zisteniach uvedeného hodnotenia. Vo vhodných prípadoch sa k správe pripojí legislatívny návrh.“

14. Text uvedený v prílohe k tejto smernici sa vkladá ako príloha IVc.

Článok 2

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 17. júna 2027. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v týchto opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných opatrení vnútroštátneho práva, ktoré prijmú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 10. septembra 2025

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predsedníčka	*predsedníčka*
R. METSOLA	M. BJERRE

PRÍLOHA

„PRÍLOHA IVc

VÝROBKY, NA KTORÉ SA VZŤAHUJE ROZŠÍRENÁ ZODPOVEDNOSŤ VÝROBCU ZA URČITÉ TEXTILNÉ, S TEXTÍLIAMI SÚVISIACE A OBUVNÍCKE VÝROBKY

Časť I

Textilné výrobky, textilné odevy a textilné odevné doplnky na použitie v domácnosti alebo iné použitia, ak sú takéto výrobky svojou povahou a zložením podobné výrobkom určeným na použitie v domácnosti, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 22a

Číselný znak KN	Opis
61 – všetky kódy uvedené v danej kapitole	Odevy a odevné doplnky, pletené alebo háčkované
62 – všetky kódy uvedené v danej kapitole	Odevy a odevné doplnky, nepletené alebo neháčkované
6301	Prikrývky a cestovné koberčeky (okrem 6301 10 00)
6302	Posteľná bielizeň, stolová bielizeň, toaletná bielizeň a kuchynská bielizeň
6303	Záclony, závesy (vrátane drapérií) a interiérové rolety a žalúzie; záclonové alebo posteľové drapérie
6304	Ostatné interiérové textílie, okrem výrobkov položky 9404
6309	Obnosené odevy a ostatné opotrebované výrobky
6504	Klobúky a ostatné pokrývky hlavy, splietané alebo zhotovené spojením pásov z akýchkoľvek materiálov, tiež podšívané alebo zdobené
6505	Klobúky a ostatné pokrývky hlavy, pletené alebo háčkované, alebo celkom dohotovené z čipky, plsti alebo ostatnej textílie, v metráži (nie však v pásoch), tiež podšívané alebo zdobené; sieťky na vlasy z akéhokoľvek materiálu, tiež podšívané alebo zdobené

Časť II

Obuv, odevy a odevné doplnky, na použitie v domácnosti alebo iné použitia, ak sú takéto výrobky svojou povahou a zložením podobné výrobkom určeným na použitie v domácnosti, ktoré nie sú zložené prevažne z textílie, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 22a

Číselný znak KN	Opis
4203	Odevy a odevné doplnky z usne alebo kompozitnej usne (okrem obuvi a pokrývok hlavy a ich častí, a tovaru kapitoly 95, napríklad chráničov predkolenia, šermiarskych masiek)
6401	Nepremokavá obuv s vonkajšou podrážkou a so zvrškom z kaučuku alebo plastov, ktorej zvršok nie je k podrážke pripevnený ani s ňou spojený šitím, prinitovaním, pribitím klinčekmi, priskrutkovaním, pribitím kolíkmi alebo podobným spôsobom

Číselný znak KN	Opis
6402	Ostatná obuv s vonkajšou podrážkou a zvrškom z kaučuku alebo plastov
6403	Obuv s vonkajšou podrážkou z kaučuku, plastov, usne alebo kompozitnej usne a so zvrškom z usne
6404	Obuv s vonkajšou podrážkou z kaučuku, plastov, usne alebo kompozitnej usne a zvrškom z textilných materiálov
6405	Ostatná obuv“